

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izahaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Naval svobodomiselcev.

Spet pobijajo klerikalnega zmaja.

Brezversko časopisje od »Jutra« in »Naroda« do »Kmetijskega lista« in »Domovine« vsak dan bolj divje napada vse, kar je katoliškega. Ne mine dan, da se ne bi zaleteli kot stekli psi ali v papeža ali v kakoga škofa. Župniki in kaplani, samostani in župnišča so dnevna duševna hrana naših liberalcev. Kakor Judež Iskarijot ob maziljenju Jezusovih nog pregodrnjajo vsak dar za božjo čast v cerkvi. Kakor so sveto-pisemski farizeji opazovali Kristusa, štejejo korake zadnjega gorskega župnika ter zavijajo besede najskromnejšega kaplana. Ne Janez Krstnik ne Jezus nista mogla vstreči Judom. Tako tudi skvarjenim in hinavskim dušam, ki pišejo v te liberalne liste, ne vstreže noben duhovnik, ne Peter ne Pavel. Posebno ostuden je bil v zadnjih dneh napad na novega krškega škofa dr. Srebrniča. Niti nastopil še ni svojega odgovornosti polnega mesta, že se zaletavajo vanj, češ da bo delal za »klerikalizem«. Ne ve mu brezverski tintomaz očitati ničesar, ne upa se tajiti, da novi škof več zna kot cel kup liberalnih kolovodij, ampak en sam greh ima — »klerikalne« je.

Kje tiči ta zmaj?

Proti »klerikalizmu« in »komandi Cerkve« in »farovžev« pravijo, da se bore. Kje vidijo to komando? Kje jedro tega klerikalnega zmaja? Pravijo, da se zlorablja duhovniška moč. Če reče duhovnik na prižnici, da se ne sme brati kvant liberalnih pisarjev, zlorablja po njihovem prižnico. — Pravijo, da bujčka. Če svari v spovednici pred liberalno brezversko družino — zlorablja, pravijo ti modrijani, spovednico. Če ne pokoplje cerkveno brezverca, ki ni nikoli maral duhovnika in se tudi na zadnje uro ni spokoril, — spet zlorablja cerkvene obrede in je nestrpež. Če gre duhovnik pobirat hero, ker mora tudi živeti, ljudstvo izrablja, ker da raznih uradnikov ne bi plačalo tudi ljudstvo s svojimi davki. In proti temu kličejo na pom. državo in kan. paragraf, ki naj bi zamašil duhovščini usta, da ne bi govorila, kakor ima ukaza-

no po Kristusu. To je tedaj tisti strašni klerikalizem, to je »farška komanda. Pamen ten č' vek si sam lahko napravi sodbo.

Zakaj vpijejo? — Za žepe se gre.

Izvežbani tatovi vselej obrnejo pozornost od one točke, kjer mislijo krasti. Drugod napravijo hrup, da vsa zijala tja lete, medtem pa tovariši mirno bašejo v žepe. Liberalno časopisje ni nič drugega, kot tovarišija takih tatov. Pomislimo, kdo jih plačuje. Bogatin. Par sto magnatov se pripravljajo, da dobe v roke s svojim denarjem vse. Zasužniti hočejo ljudstvo kot so ga graščaki svoj čas in kot oderuhi po vaseh pred 50 leti. Tega novega tlačanstva, v katerega nas hoče vkleniti kapitalizem, pa ne sme ljudstvo videti, če ne bi se pravočasno branilo. Zato je treba hrupa — proti »klerikalizmu«.

Udaril bom pastirja — — —

Pa zakaj potem ta gonja ravno proti duhovnikom? Poslušajte! Duhovnik je res lahko tudi slab, saj je človek. Ima lahko napake, saj je zmožljiv. Toda vsi veste, da je ogromna večina duhovščine vneta za dobro. In čim boljši je kdo, tem gotoveje ga liberalen list pograbi. Zakaj? Zato, ker dober duhovnik ljudstvu pokaže na napake, ki jih je treba odpraviti in svari pred lahkomiselnostjo. In če so ljudje pametni, jih je težje odirati, to ve liberalno časopisje. Duhovnik dalje ljudi izobražuje, jim ustanavlja zadruga, jim odpira oči. Posebno pa uče duhovniki, da mora ljudstvo držati skupaj, da mora eden podpirati drugega. Združenega in zavednega ljudstva pa tudi velebanke ne spravijo v novo sužnost. Denarni mogotci torej naravno podpirajo tisto časopisje, ki razbija enotnost našega naroda. In mislijo si: Udarimo najprej po duhovnikih, pol dela je s tem opravljenega.

Združenje svobodomiselcev.

Se en razlog imajo liberalni četovodje, da prav sedaj tako tulijo proti »farjem« in Cerkvi. Ljudje, ki sta jim krajcar in trebuh Bog, se pri denarju hitro skregajo. Tako so šli slovenski liberalci razdeljeni in skregani med seboj v boj proti Slovenski ljudski stranki. Bili so tudi po notah tepeni. Da liberalne backe, ki so se razkropili v štiri strančice, spet zbere v eno poslušno

čredo, je veliki pastir slovenskih svobodomiselcev dr. Žerjav udaril na protiklerikalni boben. Na ta glas še najbolj razumejo stari in mladi liberalci, samostojneži in narodni socialisti. Stari liberalci okrog Naroda so že čisto ukročeni in pridno bevskaajo kakor jim general ukaže. Narodni socialisti počasi slede. Najbolj trmasto se drže samostojneži. Njih voditelji hočejo imeti banko za odiranje ljudstva. To hočejo kot plačilo, da so toliko ljudi po deželi zbegali. Kadar jim Žerjav pusti hipotekarno banko, bodo tudi oni poslušni. Vsi stari bratci bodo v skupnem objemu naprej preganjali — klerikalizem. In če jih bo slovenski kmet poslušal, se mu bodo tudi skupaj smejali.

Kdo laže?

Kadar pišejo proti klerikalizmu ti brezverci zraven še trdijo, da branijo vero proti duhovnikom. Tako love ljudi, ki nič ne mislijo. V istem listu in v isti številki pa obenem govore, da je Kristus navaden človek, v isti številki prinašajo oglase, s katerimi se vabi mladina v greh. Taki so ti hinavci! Pobeljeni grobovi, ki so na zunaj videti lepi, znotraj pa je gniloba in smrad. Ker jim naš list posebno krepko stopa na prste in razkriva njih hinavščino, vpijejo vsak dan, da laže. Pošten človek iz zgornjega lahko vidi, komu naj verjame.

Pozor!

Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. x. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 0/0

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 0/0, vez. tudi po 6 1/2 0/0

VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbine delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tuja inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

V premislek.

Kmetje, ali se ne pravi pljuvati v lastno skledo, če hodite kupovat k trgovcu na deželi in v mestu, ki so pospeševalci takega časopisja. Kdor se sramuje naših listov, naj tudi našega denarja ne vidi!

Pomoč oškodovancem po povodnji.

Predlog poslanca Sušnika v odboru soglasno sprejet.

11. decembra dopoldne ob 9. se je sestel odbor za proučevanje zakon. predloga za podporo poškodovancem po povodnji, katerega je bil stavlil poslanec Sušnik. Na sejo je prišel v imenu vlade poljedelski minister Krsta Miletić. Takoj ob začetku je minister zahteval, da se debata o tem zakonskem predlogu odloži, češ da komisije, ki cenijo škodo, še niso mogle svojega dela dovršiti. Proti tej zahtevi je vstal poslanec Sušnik in v glavnih potezih očrtal katastrofo v Sloveniji in na Hrvaškem. Ugotovil je, da že doslej uradno procenjena škoda znaša 18 milijonov Din, da torej vsota zahtevana po zakonskem predlogu (20 milijonov), ni previsoka, da je pomoč nujna, da je ves narod težko čaka, in je poudaril, da je vsota enega milijona Din, kolikor je vlada dala, sramotno nizka. Zato predlaga, da se brez velike debate preide na glasovanje v načelu in da se zakon sprejme. Od Jugoslovanskega kluba sta govorila še posl. Gostinčar in Kranjc, ki sta zahtevala isto. Po daljši debati je končno minister izjavil v imenu vlade, da vlada v načelu ta predlog sprejema, nakar je bil pri glasovanju v načelu zakonski predlog poslanca Sušnika v načelu sprejet. Nato je poslanec Sušnik zahteval, da vlada kot prvo nujno pomoč takoj nakaže še par milijonov dinarjev. Minister Miletić je izjavil, da bo to zahtevo sporočil ministrskemu svetu. Izvoljena je bila posebna parlamentarna komisija, obstoječa iz 5 članov tega odbora (med njimi je za Jugoslovanski klub poslanec Sušnik, ki si bo z ministrom za poljedelstvo ogledal onesrečene kraje. Končno je še poslanec Bedjanić naglasil, da je tudi v pljuško-ormoškem okraju Drava napravila veliko škodo in je zahteval, da se tudi ta škoda ceni in da si komisija ogleda tudi te kraje. Minister je tudi ta predlog vzel na znanje. Med debato je minister Miletić precej ostro nastopil proti bivšemu kmetijskemu ministru Puciju, ki se kot minister ni niti najmanj brigal, da bi se reke regulirale, s čimer bi se bil velik del takih nesreč preprečil.

Kdor uporablja

GAZELA - milo,

štedi perilo in nove!

Proti kuluku.

Narodni poslanec dr. Josip Hohnjec je stavlil na g. ministra notranjih zadev g. Vujičića sledeče vprašanje:

Začasni zakon o kuluku, ki je bil z budžetnim provizorijem za meseca julij, avgust in september 1923 na abnormalen način ustvarjen, in ki se hoče še z večjo anomalijo zadržati v veljavi, je vzbudil največjo nevoljo in najostreje nasprotovanje v vseh pokrajinah, kjer se je udomačila moderna civilizacija ter vladajo kulturne razmere. Zato se ni čuditi, da v tej protivnosti zoper nekulturne ostatke iz dobe osebne in gospodarske nesvobode državljanov Slovenija prednjači. Ta protivnost je na mestu tudi radi velikih davkov, doklad in dajatev, ki jih mora Slovenija plačevati za gradbo, vzdrževanje in popravo cest. Zakon o kuluku se namreč hoče izrabiti tudi v to svrhu, da se iz davkoplačevalcev, ki že tako plačujejo prevelike prispevke za vzdrževanje in popraviljanje cest, pod krinko zamene osebnega dela, iztisne še več denarja. V tem oziru gre pravilnik, izdan od ministra notranjih del in za gradbe, daleč preko tistih mej, ki so stavljen po besedilu zakona o takozvanem kuluku. Ta pravilnik predstavlja pose-

ben uničen samovolje upravnih vlasti, ki hočejo pod pretvezo zakona iz državljanov iztisniti kolikor največ denarnih sredstev. Iz teh razlogov se je cela Slovenija dvignila zoper ta zakon in njegovo izvajanje. Zato so se tudi številne občine pomisljale sestaviti seznamke zavezancev za popravo cest z ljudskim delom. In ako so se občine pridružile številnim protestom zoper upeljavo kuluka, so s tem samo dale izraz mišljenju vseh občanov ter so se poslužile svoje pravice. Ne morem torej razumeti, kako je moglo ministristvo notranjih del preko pokrajinske uprave v Ljubljani (odlok pokrajinske uprave, oddelek za notranje zadeve, z dne 30. novembra 1923, br. 35.510) zapreti takim občinam, da se bo proti njim postopalo s kaznimi. Gospod minister bi moral znati, da to ni nobena upornost, bunjenje naroda in zavajanje k neposlušnosti, temveč samo uporaba lastne pravice, zajamčene državljanom po ustavi (čl. 14, 15).

Zato vprašam g. ministra:

Ali je voljan takoj uničiti navedeni ukaz, izdan preko pokrajinske uprave v Ljubljani, ker omejuje z ustavo zagarančirana prava državljanov?

Prosím ustnen odgovor.

Belgrad, dne 14. decembra 1923.

Gospodarski obzornik.

Gospodarska obvestila.

BENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	11. dec.		18. dec.	
	K	v	K	v
ameriški dolarji (eden)	346	--	--	348
avstrijske krone (sto)	--	--	--	50
češkoslov. krone (ena)	10	--	--	10
angleški funti (eden)	1520	--	--	1520
francoski franki (eden)	18	60	--	18 60
italijanske lire (ena)	15	--	--	15 20
bolgarski levji (eden)	--	--	--	--
oenške marke (sto)	--	--	--	--
rumunski leji (eden)	1	70	--	--
švicarski franki (eden)	61	40	--	62
poljske marke (sto)	--	--	--	--
mažarske krone (sto)	--	--	--	--

g Ponarejeni 10 in 100 Din bankovei v Ljubljani. Narodna banka je zaplenila tekom zadnjih dni raznim osebam, tvrdkam in podjetjem manjše množine ponarejenih 10 Din bankovcev (kovačev). Tudi nekaj ponarejenih 100 Din bankovcev je bilo že zaplenjeno. Ponarejene novčanice prihajajo očividno z dežele, vendar policija še ni mogla odkriti razpečevalca teh bankovcev. Dne 18. t. m. je Narodna banka zaplenila 20 ponarejenih »kovačev« in 2 100 Din bankovca.

g Rok za vpotegnitev 10-dinarskih bankovcev (»kovačev«) iz prometa podaljšan. Ministrstvo za finance je sklenilo, da se rok za vpotegnitev 10-dinarskih novčanic emisije 1919 podaljša do 10. julija 1924.

g Papirnatega denarja v naši državi imamo glasov izkaza Narodne banke z dne

8. decembra 1923 za 5847 milijonov, 300 tisoč Din. Tekom enega tedna se je pomnožilo število bankovcev za 20 milijonov, 800 tisoč Din.

ZIVINA.

g Cene živini. Zagreb, dne 13. t. m. Dogon na živinski sejem je bil slab, istotako tudi poset. Cene za kg žive vage v Din notirajo: voli I. vrste 14 do 15, II. vrste 12.50 do 14, III. vrste 11—12, mlada živina 13 do 14, krave I. vrste 12.50—15, II. vrste 11 do 12, svinje I. vrste 26 do 27, II. vrste 25 do 25.50, III. vrste 21.25 do 22.50, teleta I. vrste 21.25 do 22.50, II. vrste 20.50. Krma: seno 100 do 112.50, otava 112.50 do 125, detelja 120 do 150, slama 75 do 100 dinarjev. — Zagreb, dne 15. t. m. Tedenski sejem je bil zelo slab. Cene so poskočile in so za kg žive teže: voli bosanski I. vrste 15 do 16, II. vrste 12.50 do 13, III. vrste 7.50 do 8.75, liki 16.50 do 17.50, svinje sremške debele 28, domače 27 do 27.50. Krma: seno 95 do 115 Din za 100 kg.

CENE.

g Ljubljanski trg. Tržne cene so ostle iste kot prošli mesec. Lahk dvig cen nekaterih prc imetov vsled letošnje povodnji, je prehodnega značaja. Občutno pomanjkanje jaje na trgu je sezijaškega značaja in moramo stalno računati na pomanjkanje jaje v Ljubljani ob zimskem času. Od pomoč z vložnimi jajci bo nujno potrebna. Sveža jajca so dosegla ceno 2.75 do 3 Din. Zadnje dni je padla cena na 2.50 Din. —

Vsaka hiša naj naroči „Domoljuba“!

Zadnji teden se je vpeljala v Ljubljani prodaja živih rib na debelo in drobno iz bazenov. Prodajale se bodo poleg belice ščuke, karpí, šljaji, somi, v malem številu tudi sulci. Produkcija postrvi je tako malenkostna, da ne pride za trg v poštev. Ker občinstvo običajno ne zna za ribami ravnati, navajamo sledeče navodilo: Popolnoma sveže morajo biti male postrvi, lipani in vse druge male ribe. Mrtve male ribe shranjene za drugi dan na hladnem prostoru sicer ne postanejo neužitne, izgube pa na vrednosti, velike ribe ravno nasprotno. Velika ščuka, velika postrv, sulec ali druga večja riba se mora odpreti, drob vzeti ven in s krpo očistiti, da se riba kolikor mogoče osuši. Na noben način se mrtva riba ne sme oprati, ako se hoče držati za poznejši čas. Oprati se sme riba šele tik pred uporabo. S krpo osušena riba se obesi na hladnen prostor, ne direktno na led; tako se drži po več dni in tudi cel teden in postane meso mnogo okusnejše, ker je vležano, kot n. pr. mora ležati meso drugih vrst. Mrtva, tudi velika riba, shranjena v vodi, postane že preko noči neužitna. — Cene ribam so naslednje: belice kg 15 Din, somi kg 20 D, ščuke, karpí in sulci od 35 do 40 Din kg.

g Cene na žitnem trgu. Pšenica K 15, kuruza K 13, oves K 11.40, moka št. 0 24 kron, otrobi K 6.60.

g Gospodarska zveza notira sledeče cene: Gnojila: Kalijeva sol 42 odstot. po Din 150.— za 100 kg, rudninski superfosfat z 16 odstot. v vodi razstopne fosforove kisline po Din 160.— za 100 kg, kostni superfosfat z 18 odstot. v vodi razstopne fosforove kisline po Din 260.— za 100 kg, bela, razklejana kostna moka po Din 210 za 100 kg, tomaževa žlindra 18 odstot. po Din 180 za 100 kg. — Cene veljajo pri odjemu originalnih vreč, pri vagonskih pošiljavah se iste znižajo. Krmila: Laneno tropine po Din 4 za kg; orehove tropine po Din 3.50 za kg, vsebujoče 42 odstot. beljakovin in maščobe; klajno apno pa Din 4 za kg. Vinogradniške in kmetijske potrebščine: Drevesne škropilnice bakrene po Din 400.—; modra galica po Din 11.— za kg; žveplo, dvojno rafinirano po Din 4.—; trierji (čistilniki) tt. Heid po Din 2.900 znamke IA, trierji (čistilniki) tt. Heid po Din 2.800 znamke IB; mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po Din 4.000.—; mlatilnice na 24 obratov Din 4.000.—, na 36 obratov 4.500 dinarjev. — Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji, kakor: čistilniki, pajtelni, plugi, poljedelske in travniške brane, kose in brusil, vodne žage, brzoparilniki, kovani žebli, gnojnične sesalke, cevi, tehtnice itd.

DAVKI.

g Občinske doklade v Ljubljani. V smislu naredbe pokrajinske uprave sme mestna občina ljubljanska tudi za dobo od 1. julija do 31. decembra 1923 pobirati naslednje deloma zvišane občinske doklade na vse državne neposredne davke, razen onih, ki so po zakonu prosti doklad, in sicer: na hišnonajemni davek 35 odst., na zemljiški davek in na občno pridobnino doklado 50 odst., na občno pridobnino zvišano doklado 135 odst., na vse ostale davke pa doklado 85 odst.

g Nov način izterjavanja davkov na Goriškem. Te dni se je vršila v Gorici dražba davčnih zakupov, kakor je to stari italijanski sistem za izterjavanje davkov. Naravno je, da davkoplachevalec od zasebnega iztirjevalca davkov nima pričakovati nobene milosti. Tudi v tem pogledu se je položaj naših ljudi onkraj meje nasproti preje znatno poslabšal. Na srečo so ponekod — n. pr. v Soški dolini — prevzeli zakup slovenski zavodi ozir. zasebniki. Zakup velja 9 let od 1. januarja 1924.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz žita iz Jugoslavije. Od nove žetve se je v teku oktobra in novembra izvozilo 84.000 ton pšenice, 4600 ton rži, 117.000 ton koruze, 32.500 ton ječmena in 17.500 ton moke. Poleg tega so bile izvožene znatne količine, ki so ostale od lanske žetve, tako da je letošnji izvoz znatno večji kakor lani.

PROMET.

g Regulacija Kolpe. Ministrstvo za poljedelstvo in vode bo, kakor poročajo iz Belgrada, v kratkem pričelo s potrebnimi pripravami za regulacijo reke Kolpe. Reka je plovna v dolžini 186 kilometrov, vsled zadnje povodnji pa je struga zasipana in je vsled tega plovba nemogoča.

g Regulacija Mure v Prekmurju. Minister poljedelstva in voda je bil odredil posebno komisijo, ki je pregledala tok reke Mure pri Bistrici v Prekmurju. Komisija je podala izjavo, da je treba takoj izvršiti regulacijo. Regulacijska dela so proračunana na 600.000 Din. Z delom se prične prihodnjo pomlad.

RAZNO.

g Največja banka v Jugoslaviji. Kakor je sklenila glavna skupščina Hrvatske eskomptne banke, bo ta povišala svoj akcijski kapital od 100 na 200 milijonov dinarjev. Zaenkrat se izda samo a 40 milijonov novih delnic. Po višini delniškega kapitala je to največji zavod v Jugoslaviji. Pri banki je znatno udeležen angleški kapital.

g Sladkorna pesa v Jugoslaviji. Letos je bilo posejanih 20.000 ha s sladkorno peso. Pridelek se cení na 300.000 ton, pri čemer odpade povprečno na hektar 15 ton. Lani se je na nekoliko manjši površini pridelalo 323.000 ton.

g Gospodarska razstava v Mariboru 1. 1924. Iz nekaterih gospodarskih krogov v Mariboru prihaja vest, da nameravajo tudi v letu 1924 prirediti v Mariboru razstavo, ki naj bi bila še velikopoteznejša kot lani.

g Vinska razstava v Belgradu. Iz Belgrada poročajo, da se pripravlja tamkaj velika vinska razstava, ki se bo vršila v najkrajšem času in na kateri bodo razstavljena vina iz vse države. Namen razstave je vpoznanje inozemstva z našimi vini.

g Reški gospodarski krogi proti Italiji. V trgovski zbornici na Reki se je vršilo te dni zborovanje, na katerem je gosp. Pollich poudarjal, kako italijanske družbe v Trstu s podporo italijanske vlade vrše akcijo, da ubijejo vsako trgovinsko življenje na Reki in da vsa trgovino s pomočjo ugodnosti, ki jih dovoljuje vlada, zvajajo na Trst. Reka počasi izumira in postaja

vedno siromašnejša. Govornik je izjavil, da je Reka eno najsiromašnejših mest v Evropi in da pot, ki jo gre sedaj, vodi v popolno propast.

g Žage v Sloveniji. V naši državi obstoji sedaj 2654 žag za les, od katerih je 242 velikih obratov. Od velikih obratov odpade 100 na Slovenijo, 80 na Hrvatsko in Slavonijo, 30 na Bosno in Hercegovino, 14 na Srbijo, 16 na Vojvodino in 2 na Črno goro. Od malih obratov pride 1900 na Slovenijo, 150 na Hrvatsko in Slavonijo, 70 na Bosno in Hercegovino, 269 na Srbijo in 23 na Črno goro.

g V krškem okraju je vinska kupčija precej živahna. Največ tega vina gre na Gorenjsko in v Ljubljano. Gorice Gadova peč, Dob, Bočje, Topolovec, Drenovce itd. so že precej prazne.

g Podružnico »Sadjarskega in vrtnarskega društva« za Višnjo goro in okolico ustanove dne 27. januarja. Doslej se je prijavilo 51 članov, za Litijo—Smartno pa 13. januarja 1924.

g Vinogradniški sestanek v Trebnjem. Ob priliki dvodnevnega tečaja iz sadjarstva in kletarstva, ki ga je priredila drž. kr. ekonomija iz Novega mesta v Trebnjem dne 8. in 9. t. m. se je v nedeljo 9. in po nauku zbralo lepo število trebanjskih vinogradnikov k vinogradniškemu sestanku v občinski dvorani. Pred sestanekom ob eni popoldne se je vršila vinska pokušnja. Pri pokušnji so se presojala posamezna vina po barvi, okusu, oziroma alkoholu in kislini. Glede kakovosti je pridelek prav dober. Vina so imela od 8 in pol do 11 odstotkov alkohola in 8 do 9 odstotkov kisline. Kot najboljša so se taksirala vina g. župana iz Vel. Loke, g. Fr. Zupančiča, g. dekana Plantariča, g. J. Rozmana iz Ponikev, g. A. Pavlina, g. J. Kravcarja iz Bršljevasi, g. A. Florjančiča iz Dobrave, g. A. Riteljna iz Jačkovca, g. J. Zormanca iz Lukovca in g. J. Kališka iz Medvedjega sela. Po nauku se je zborovanje nadaljevalo. Obravnavala so se različna vinogradniška vprašanja, kakor n. pr. važnost skupne vinogradniške organizacije, vinska kupčija s tu- in inozemstvom, vinogradske razmere v posameznih pokrajinah države in splošne smernice za bodoče delovanje. Končno so zborovalci sklenili pristopiti v družbo jugoslovanskih vinogradnikov, kar je nadvse razveseljivo in pohvale vredno.

g Žetev pšenice v naši državi leta 1923. Po podatkih poljedelskega ministrstva se je letos pridelalo v celi državi na hektar 14.15 met. stotov (v preteklem letu 9.52). V Sloveniji je bil hektarski donos letos 13.88 stotov (lani 13.03). Letos zaznamuje največji pridelek na hektar Vojvodina z 15.78 stoti, dočim je lani stala na prvem mestu Hrvatska in Slavonija z 13.78, kateri je takoj sledila Slovenija, ki je letos na tretjem mestu.

Slej ali prej bo prišla do prepričanja vsaka gospodinja, da ji najbolj kaže kupovati »Pekatec«, ker so ne le najboljše, ampak se tudi zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje kot drugih.

Varena gospodinja gleda vedno, da kupi dobro in poceni blago. Mnogo denarja si prihrani, ako kupujete kavine izdelke znamke »Triglav«, »Družinska kava« in »Mešana kava« so Mešanice prave znane kave, sladne kave ter cikorije, popolnoma gotove za kuhanje ter ne potrebujejo nobene primesi. Priporočila se tudi sladna kava »Triglav«, ki daje kavi izvrsten, prijeten okus.

Razgled po svetu.

Na Angleškem so se vršile dne 6. t. m. državnozbornske volitve, za katere se je zanimal ves svet. V volivni bitki so kosale svoje sile zlasti tri stranke: dosedanja vladna stranka konservativcev, liberalna in pa delavska stranka. Število poslancev znaša 615 in je torej potrebno za absolutno večino 308 poslanskih glasov, katerih pa ni dosegla nobena stranka. Največ poslancev so si priborili konservativci, namreč 254. V prejšnji zbornici, izvoljeni v novembru 1922, so šteli konservativci 346 poslancev; izgubili so torej 92 poslancev. Od prejšnjih volitev je najbolj narastla delavska stranka in sicer od 144 na 192 poslancev. Nekoliko je pridobila na svojem številu tudi liberalna stranka, ki šteje v novoizvoljeni zbornici 152 poslancev. Katera stranka bo sestavila vlada in v kakšni zvezi, še ni mogoče ugotoviti. Izid angleških volitev je belgrajsko vlado zelo iznenadilo; še bolj kot belgrajsko, pa so iznenadile angleške volitve francosko vlado. Kar se zunanje politike tiče, kakršno naj bi vodila Anglija v bodoče, je rezultat teh volitev v toliko nepovoljen, ker ni zmagala izrecno nobena orientacija (smer), zato se bo najbrže nadaljevalo dosedanje kolebanje v zunanje-političnih zadevah.

Na Grškem še vedno ni miru. Gre za to, ali naj Grška ostane monarhija, ali pa naj postane republika. Da bi postala Grška republika, temu se najbolj upira sedanja romunska vladarska rodbina. Menda je odpotoval tudi kralj Aleksander zato v Pariz, da tam posreduje za grškega kralja Jurija, ki ima sestro naše kraljice za ženo. Ako bi na Grškem proglasili republiko, bo naša država zasedla pristanišče Solun. — Francoski politični krogi delujejo na to, da se sprejme Grška v malo antanto. O tem bo razpravljala konferenca državnikov male antante, ki se sestane v januarju prihodnjega leta v Belgradu.

V Bolgariji je kralj Boris 10. t. m. s prestolnim govorom otvoril prvo zasedanje narodnega sobranja (državnega zbora), katero je bilo izvoljeno dne 18. novembra. V sedanjem državnem zboru so zemljoradniki (pristaši umorjenega Stambolijskega) v veliki manjšini. V svojem govoru je kralj poudaril, da hoče biti Bolgarija element mira in reda na Balkanu; glede zunanje politike je zagotovil, da bo Bolgarija vestno držala mirovne pogodbe, svojim mejam pa da bo dobra soseda. Razmerje med belgrajsko vlado in sofijsko ni baš prijateljsko.

V Italiji je 10. t. m. Mussolini nena doma zaključil parlament, ker se ni čutil prav posebno varnega. Če se mu bo posrečilo ustvariti ravnotežje, bo sklical sedanji parlament k novemu zasedanju, sicer pa bo razpisal volitve. Poslanec so zaenkrat izgubili imuniteto, niso pa še izgubili diet.

V Nemčiji je bil 8. t. m. odgoden državni zbor. Vodstvo sedanje nemške vlade nosi državni kancler (ministrski predsednik) Marx, pristaš katoliške stranke centra, ki se trudi, da izvleče Nemčijo iz

sedanje nesreče. Na zadnji seji nemškega državnega zbora je bil poleg pooblaščenega zakona vladi sprejet tudi načrt o izpremembi državnega volivnega reda. Volivna dolžnost je bila odklonjena. Sedanja Nemčija grozno trpi na strašnih posledicah brezposelnosti in propadle valute.

Tedenske novice.

ZADRUŽNI GOSPODARSKI TEČAJI.

1. Ig. 27. decembra v četrtek. 2. Devica Marija v Polju, 2. januarja v sredo. 3. Dobrova pri Ljubljani, 3. januarja v četrtek. — Tečaji so celodnevni. Predavanja se prične med 8. in 9. uro dopoldne. Predavalo se to o kmetijskem združnistvu (zlasti o kreditnem in blagovnem), o kmetijskem gospodarstvu (živinoreja, mlekarstvo, prašičereja, gojenje itd.) in o potrebi in pomenu strokovne organizacije.

Člani zadrug, zlasti člani načelstva in nadzorstva, udeležite se tečaja in rivedite s seboj tudi druge.

d Prihodnja številka Domoljuba izide še pred božičnimi prazniki.

Opozarjamo vse nove naročnike »Domoljuba«, da dobijo, če pošljejo naročnino za prihodnje leto, poročila z Močvjača, vso, kolikor jo je dosedaj izšlo, brezplačno.

d Cenjenim naročnikom in poverjenikom! Z nekaterih strani je prejela »Domoljuba« uprava prošnjo za znižanje naročnine za prihodnje leto. Na vse take prošnje naj služi to-le za odgovor: Uprava bi najraje vsem cenj. naročnikom oddajala list za nižjo ceno, če bi mogla. Toda s takim primanjkljajem, kakor lani, nobena resna uprava za dalj časa ne more gospodariti, če noče, da vse zavozli. Uprava in lastnik »Domoljuba« se dobro zavedata, da marsikomu ni lahko spraviti toliko dinarjev skupaj in da si je treba tu in tam pritrpati; toda zavednost naših ljudi in pa potreba dobrega časopisja, ki služi pouku, razvedrilo in zdravemu umevanju časa, bo prevzela in zmagala tudi to malo žrtev. Kdor ne zmora sam naročnine, naj se združi s prijateljem. Če eden v družini ne mara sam plačevati, naj zlože vsi družinski člani skupaj. Glavno je, da bere »Domoljuba« vsak zaveden katoliški Slovenec in vsaka zavedna katoliška Slovenka. »Domoljub« naj ostane še v bodoče naš skupni učitelj, prijatelj, novičar in zanesljivi kašipot v sedanjih zmedah. Upamo, da pridejo boljši časi, potem bo tudi pri časopisju možno iti v ceni nazaj in ne naprej. Da je tisk tako drag, to store visoke mezde strokovnega tiskarskega osebja, naravnost ogromne cene papirja in potrebščin iz inozemstva ter nezuosna carina za vse tovrstno blago. Konečno bodi omejeno samo še to, da so se vse življenske potreščine v primeri s predvojnimi cenami podražile 100 do 300 kratno, dočim je sedanja »Domoljubova« cena le 80 kratni povisek predvojnih 2 kron.

d Proti avtonomiji. Edina gospodarska in kulturna rešitev za Slovenijo je avtonomija. To se pravi: Slovenci hočemo

imeti svoj deželni zbor, ki bo imel pravice sklepati postavbe, Slovenci hočemo, da ostane naš denar v Sloveniji in hočemo sami razpolagati z njim. Belgrad je samo lansko leto izmozgal iz nas uradno dokazanih 6 milijard kron, dočim nazaj niti polovice nismo dobili. Da je avtonomija edina naša rešitev, uvidevajo danes vsi kmetijski in gospodarski krogi, celo naši nasprotniki. Za centralizem so samo voditelji liberalne in samostojne stranke, ker vedo, da si edino potom centralizma lahko prerijejo do mastnih vladnih korit. Zato upregajo v prvi vrsti svoje časopisje, da pobijajo avtonomijo, zlasti pa da pobijajo najodločnejše bojovníke za avtonomijo, SLS. To liberalno in samostojno časopisje nam Slovencem s svojim velesrbskim in protislovenskim pisanjem povzročilo že na milijone škoda: zakaj Belgrad nas je tembolj pritiskal in izmozgaval, čimbolj so nas ti listi v Belgradu grdili. Ti izdajalski velesrbski časopisi so v prvi vrsti »Domovina« in »Kmetijski list«, ki sta poleg tega še divjaško surova (sokoli-pretepači in pijani samostojneži, ki kvantajo in preklinjajo duhovnike po vlakih so sadovi tega surovega časopisja), Zerjavovo »Jutro« in »Slovenski narod«, ki ju v prvi vrsti plačujejo velike banke, da pišejo v njihovem smislu. Dober Slovenec, ki ljubi svoj narod a tudi sebe in svojo gospodarsko neodvisnost, bo s studom odklonil te plačane narodne in verske izdajice.

d Pomoč oškodovancem po povodnji. Spredej poročamo, da je vlada končno sprejela zakonski predlog našega poslanca Sušnika za pomoč po povodnji oškodovanim. Kmetijski list bo po svoji navadi najprej lagal o naših poslancih.

d Po povodnji. V Belgradu se je 17. t. m. v dvorani narodne skupščine vršil sestanek zastopnikov parlamentarnih klubov in raznih humanitarnih in drugih organizacij glede akcije za pomoč po povodnji prizadetim krajem. Na sestanku je v dolgem in ganljivem govoru poslanec Sušnik opisal veliko nesrečo, ki je zadela velik del slovenskega ljudstva. Dokazal je, kako velika je škoda in kako nujno je potrebna izdatna pomoč. Po govorih raznih govornikov in notranjega ministra Vujičića so sklenili, da bo akcijo vodil »Rdeči križ«, ki mu bo pomagal poseben odbor, v katerem so posl. Sušnik, posl. Stambuk in bivši predsednik parlamenta dr. Ribar. Pred koncem sestanka se je poslanec Sušnik zahvalil vsem navzočim in posebno predsedniku Ljubi Jovanoviću.

d Iz Pucelj-Zerjavovega centralizma. Poslanec Franjo Zebot je napisal v »Slovenec« članek, kjer natančno dokazuje, v kako sramotnem stanju so slovenske bolnice, da jim manjka ne samo najpotrebnejših priprav, temveč mnogim tudi neobhodno potrebne perila in da so posamezni oddelki po nekaterih bolnicah v takih prostorih, da bi niti za jetnišnice ne zadostovali — temni, vlažni, smrdljivi. Zanimivo pri tem pa je to, da plačujemo Slovenci za bolnice 150% doklade, ki pa jih vse požre belgrajska kasa, iz katere na debelo krajejo ondotni gosposki cincarji. S temi 150% bi bile naše bolnice naravnost sijajne. In Pucelja še ni sram, da je glas-

val za centralizem, da je prodal avtonomijo, in Zerjavova »Domovina« bo kljub temu hvalila centralizem. »Kmetijski lažnivec« bo seveda tudi to tajil.

d »Kmetijski lažnivec« Pueljevo glasilo, je izgubil v svoji besnosti napram SLS in v svoji navdušenosti za velesrbski centralizem vsak smisel za resnico. Kar na cellem in na debelo se zlaže. Tako n. pr. je na shodu v Mirni poslanec Brodar tako razložil delovanje naših poslancev, da so celo mnogi nasprotniki odobravalni njih politiko — Kmetijski lažnivec pa piše, da je bil shod poraz za SLS. Dober tekt!

d Veseloigra v Dragatušu. Zadnje nedeljo je prišel v Dragatuš ponujat sam gospod doktor Rape srbski centralizem. Pa ni imel sreče, že zato ne, ker ni bil pri sv. maši in se pred cerkvijo niti med povzdigovanjem ni odkril. Po maši je otvoril svoj shod in takoj po § 2 pridržal predsedstvo. Takoj ko je začel govoriti, je ljudstvo spoznalo v njem centralističnega volka v ovčji obleki. Kakor navadno, se je takoj zaletel v Slovensko Ljudsko Stranko. Poslušalci so navdušeno zaklicali: Živela! Živo dr. Korošec! »Prijetelj! Prosim, poslušajte! Ne motite me!« »Nismo nobeni prijatelji! Centralizma ne maramo!« »Prosim, pustite mi besedo! Saj bo potem lahko tudi vsak izmed vas, kdor bo prošil za besedo, govoril!« »Govori lahko vsak tudi brez vašega dovoljenja! Samo resnico naj govori! Vi nas pa ne boste farbalil! Tako približno se je shod začel. Medklci in ugovori so narasčali, tako da je gospod doktor napenjal vse svoje napredne in centralistične sile, pa so ga mogli deloma razumeti samo najbližji. Začel je razlagati, kako nevarno je, če bi postala Slovenija neodvisna in da mora biti pod srbsko vlado, da potem naši delavci lahko grejo po celem svetu s trebuhom za krubom in da mi lahko v Belgrad prodajamo svoje pridelke. (Medklci: Saj nimamo ni čveč za prodati! Saj nam je Belgrad že vse oropal!) Nato je hotel dokazovati, da Slovenija sama brez Srbov ne bi mogla obstati, ker nima zadosti denarja. (Medklci: 6 milijard smo morali plačati davka, dve smo pa dobili nazaj!) Dr. Rape: »To je samo Slovence in Domoljub pisal!« Medklci: »To je uradno ugotovljeno! Samo z dohodki od tobaka bi bile slovenske potrebe kriti!« Nato se je lotil gospod doktor vojaštva: »Ubogi vaši fantje morajo biti v Macedoniji, kjer morajo zaradi slabe hrane in oskrbe umirati.« »Kdo jih pa pošilja dol? Centralizem, za katerega ste glasovali vi, vaš Žerjav!« Nato se je pa gospod doktor zmotil in začel sam sebi ugovarjati: »Saj ni tako hudo pri vojakih. Poglejte v Ljubljano, kako lepe vojašnice imamo!« (Medklci: »Pa v njih se grejejo Srbi! Naše fante pa žro po macedonskih barakah stenice in uši! Naše fante nam dajte nazaj!«) Pa je spet ulovil gospod doktor sapo in rekel: »Naša stranka bo vse to uređila! Zadnje čase povsod zmaguje. Na Planini n. pr. je sijajno zmagala!« »Na Planini je vaša stranka pod vašim vodstvom sijajno pogorela!« »Mi smo za kmetat! Tu pa je postalo ljudsko ogorčenje tako, da se ima gospod doktor samo gospodu kaplanu zahvaliti, da ni bil topen!« »Za banko! Vaš doktor Žerjav je pri treh bankah udeležen!« »S pa-

metno politiko bomo zboljšali položaj v državi.« Vi ste naše premoženje ubili, ko ste nam zamenjali 4 krome za tiste piškave srbske dinarje.« »Jaz sem sam revež, sem invalid.« »Tem večji škandal, da hvalite centralizem, ki meče naše invalide na cesto in bedo.« In zopet je začel gosp. doktor: »Kakšni kristjani pa ste vi, ki ne poznate krščanske ljubezni?« »Poznamo ljubezen krščansko, ne maramo pa demokratične! Vaše osebe ne sovražimo, pač pa vaše sleparije!« Položaj je postajal za gospoda centralističnega doktorja nevzdržen, bil je že ves hripav in še tisti trije, ki si jih je med pridigo in mašo v gostilni napojil, da bi ga ščitili, so mu začeli groziti: »Zdaj imamo pa že dosti! Kar hitro se spravite! Če ne!...«

Nato pa se oglasi posestnik Lakner in predlaga sledečo resolucijo: »Predlagam nezaupnico demokratiški stranki in zaupnico Slovenski Ljudski Stranki! Velikansko ploskanje in enodušno odobravanje vsega ljudstva je pokazalo, da je zajel njihovo pravo misel in prepričanje! Živela Slovenska Ljudska Stranka! Živio Korošec! Je donelo na vse strani! Kakor je odnesel malo slavno iz lepe Bele Krajine Puelj svoj dolg umazan jezik le s težavo iz Črnomlja, tako s je še manj slavno spletel gospod doktor Rape v Dragatušu svoj pušec iz kopriv.

d Priden minister. Ko je bil dr. Žerjav minister za socialno politiko, je došlo 3000 prošenj za podporo, in sicer od oseb, ki so imele po sklepu ministrskega sveta pravico do podpore. Žerjav je vse prošnje pobasal v predal in šelo ta teden so jih zvelikli iz predala, da jih rešijo. Dr. Žerjav pač samo na Slavensko banko misli.

d V Parizu se sklepajo še tesnejše vojaške zveze med Jugoslavijo in Francijo. Radi tega se je kralj Aleksander mudil v Parizu. Na eni strani hoče Francija upostaviti ravnotežje proti špansko-italijanski zvezi, na drugi strani pa se hoče potem Jugoslavije približati Rusiji.

d K. Z. v Doleh pri Litiji je imela v nedeljo 16. t. m. svoj občni zbor. O programu in organizaciji kmetijske zveze je poročal njen tajnik iz Ljubljane, ki nam je tudi obrazložil politični položaj. Ivolilj smo novo načelstvo in sklenili širiti naše glasilo »Domoljub« po vsej fari.

d Kmet. zveza za kranjski sodni okraj priredi v pondeljek, dne 24. t. m. ob 10. v Ljudskem domu sestanek zaupnikov (na povabila). Na vrsti so važne gospodarske in organizatorične zadeve. Poroča poslanec Brodar, govore tudi drugi od vodstva stranke poslani govorniki. Udeležba naj bo polnoštevna. Vsak, ki prejme vabilo, gotovo pridil — Načelstvo.

d Gospodarski-politični tečaji. Meseca januarja se bodo vršili v novomeškem sodnem okraju gospodarsko-politični tečaji, na katere opozarjamo že sedaj.

d Proti kuluku. V finančnem odboru je pri razpravi o dvanajstinah predlagal poslanec Vesenjak, da se kuluk ukline. Finančni minister njegovoga predloga sicer ni še sprejel, pač pa so nekateri radikalni poslanci radi vednega pritiska naših poslancev sami začeli pritiskati na vlado, da kuluk ukline. Vršijo se tozadevna pogajanja.

d Naši poslanci zapustili so. Pri razpravi o dvanajstinah v finančnem odboru so naši poslanci predlagali opustitev 500 odstotne doklade na zemljiški davek ter povišanje eksistenčnega minimuma pri dohodninskem davku na 15.000 Din ter razno kredite za mostove in ceste. Finančni minister je vse to odklonil. V znak protesta so naši poslanci seje zapustili.

d Centralistična uprava. Hrvaški listi poročajo, da so gospodje iz sedanjih in pa prejšnjih vladnih strank ukradli v Donave 11 tovornih parnikov in 66 vlačilcev, ki so jih odpeljali v inozemstvo in tam prodali. Škoda znaša 400 milijonov dinarjev.

d Železniški minister dr. Janković je odstopil. V radikalnem klubu se namreč vrši hud boj proti Pašiću in korupciji. Janković je Pašićev prijatelj in je postal zdej žrtev tega boja. Pašićev vpliv se vedno bolj manjša in je izgubil ugled tudi v najvišjih krogih.

d Novi veliki župan v Ljubljani je postal vladni svetnik Teodor Šporn. Liberali so se silno trudili, da bi spravili na to mesto znanega Baltiča, pa jim je spodletelo.

d Izseljovanje iz naše države v Ameriko. Poročilo jugoslovenskega oddelka F. L. I. S. v New Yorku za november se glasi glede Jugoslavije takole: Mesečna jugoslovenska kvota znaša 1285. Od julija do 31. oktobra je bilo pripuščeni iz Jugoslavije 2766 priseljencev, od 1. do 15. novembra pa 690. Letna kvota se bo izčrpala najbrže v februarju ali marcu prihodnjega leta. Jugoslovenska vlada je začela izdajati svojim izseljencem potne liste šele meseca julija. Prenehala jih je izdajati 10. oktobra. Baje je v Jugoslaviji kakih 30.000 ljudi, ki mislijo priti na vrsto za potni list v Ameriko prihodnje leto.

d Prostov. gasilno društvo v Naklem vprizori 26. t. m., to je na sv. Stefana dan dve igrji. Pod vaškim znamenjem in Dva preprijljiva soseda. K obilni udeležbi vabi društvo.

d Vrhniško tovarno za konzerve je prevzela družba »Globus«, ki jo tvorijo dve zagrebški banki, dunajska tvrdka Wetzel in komp. ter dunajska podružnica londonske Anglobanke.

d Radić. Zunanji minister dr. Ninčič je pri neki zadnji seji narodne skupščine govoril tudi o Radiću. Povedal je, da je angleška vlada naročila Radiću, da se ne sme, dokler je na angleških tleh baviti o propagando proti Jugoslaviji. — Znani poznavalec jugoslovenskih razmer, Anglež Watson, je napisal v nekem angleškem listu članek, kjer pravi, da je sedanje ustave, ki je centralistična, kriv največ Radić, ki ne gre v narodno skupščino. Sedanja vlada živi le še na račun Radićeve odsotnosti iz Belgrada.

d Kmetijska družba. Odbor Kmetijske družbe je razpuščen, za upravitelja tekočih poslov je postavljen vladni svetnik Fran Župnek.

d Tujezemske vžgalice se morajo odprodati do konca leta, pozneje se bodo zaplenile.

d Vojna mornarica naše države. Naša država ima šest minonoscev, ki se imenujejo: Sokol, Galeb, Orao, Jastreb, Kobac in Gavran. Ti minonosci obsegajo 500 ton in so zgrajeni v Nemčiji leta 1917. In 1918. Te ladje je naša država kupila od Nemčije.

Poleg teh imamo še 12 torpedovk, ki smo jih, recimo, podedovali od Avstrije. Od teh je 8 novih, ki obsegajo 250 ton in imajo 5000 konjskih sil. Starejše torpedovke obsegajo 200 ton. Poleg teh 12 imamo še malo torpedovk, obsegajoče 50 ton, ki nosi ime »Srbijak«. To ladjo je Srbija kupila še v vojnem času v Solunu. Poleg teh ladij imamo še jahto »Vilov«, ki obsega 260 ton in služi za potovanje visokih oseb, mali parobrod »Lado«, obsegajoč 130 ton, več tenderjev in 6 remorkerjev, ki obsegajo 100 do 260 ton. Zbirališče naše vojne mornarice je v Tivtu pri Kotoru. Naša vojna mornarica šteje 2800 mož. Na Donavi imamo 4 monitorje, ki smo jih takisto podedovali od Avstrije in ki obsegajo 440 do 600 ton.

d Za dijake. Naši poslanci so posredovali pri vladi za znižano vožnjo za dijake ob božičnih počitnicah. Vlada je ustregla tozadevnim prošnji.

d Svobodomiselnost čitalnico so ustanovili nekateri priseljenci na Jezerskem. S pomočjo te čitalnice hočejo loviti ljudi na Pucelj-Zerjavov centralizem. Ljudje, pozor!

d Odlikovan je bil z redom sv. Save IV. razreda ž. g. župnik in duhovni svetnik Jakob Aljaž na Dobjem. Čestitamo!

d Novice iz Amerike. Umrl je v Jolietu Ill. Martin Pazdere v starosti 37 let. Zaprta žena in 5 otrok. Pokojnik je bil doma iz vasi Kučera, župnija Podzemelj. — V Willard, Wis. je umrla v starosti 37 let Marija Perovšek, rojena Blatnik doma iz Marjih Lašč, župnija Žužemberk. — Vsled eksplozije plinske cevi sta bila znatno poškodovana v Jolietu Ill. Martin Gregorič in Fr. Golob. Oba so prepeležali v bolnico in je upanje, da okrevata. — Umrl je v Johnstown, Pa. Ivan Tomec. Zapustil je v Ameriki ženo s 5 otroci, v stari domovini pa očeta, dva brata in v Ljubljani sestro usmiljenko S. Ljudmilo.

d Oviran pogreb. Na Ježici pri Ljubljani se je v nedeljo popoldne vršil pogreb g. Alojzije Ahlin, gostilničarke pri Jožetu ob Suvškem mostu. Ko pride spreved na pokopališče, izjavi mrliški ogleda, da se vsled prepovedi od strani orožništva pokop ne sme izvršiti, ker je baje njen soprog provzročil njeno smrt. Mnogoštevilni pogrebelci so se morali z začudenjem raziti na krsta se je odnesla v mrlišnico. Zvečer je prišlo orožništvo, a ni moglo ničesar obtežilnega za soproga dognati, kakor da je vse govorice, na katero se je opiral mrliški ogleda, brez vsake podlage. Ker se je pa mrliški ogleda še taisti večer pred osebami v gostilni izrazil, da so bili orožniki v tem slučaju od soproga podkupljeni, se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Umrla se je v ponedeljek dostojno pokopala, a žalujočim je pa nepremišljeni nastop mrliškega ogleda povzročil neopravičeno šramoto.

d Za 100 milijonov dinarjev so oškodovali državo ponarejevalci kolkov, ki so imeli celo tovarno v neki puštinji v Banatu.

d Utonil je kot vojak pri vojni mornarici Jožef Štupar z Zgornjega Brnika. Bil je vnet član naših društev. Naj mu sveti večna luč!

d Smrtna nesreča. Posesnik Jožef Zibert iz Senuš je hotel dne 20. t. m. v Kr-

škem napojiti svoja vprežena konja v Savi. Komaj konja stopita v Savo, jima zmanjka tal in potegneta voz in voznika za seboj. Ker je voda še vedno zelo visoka, je bila vsaka rešitev nemogoča. Vsi so zginili v valovih in utonili. Ponesrečeni posestnik je bil star 34 let in šele 2 leti poročen.

d Uboj. 13. decembra zjutraj so našli na Viču na potu blizu njegove hiše ubitega posestnika Franca Jerina. Sumi se, da ga je ubil lastni sin Ivan, ker mu ni hotel prepustiti hiše. Preiskava je v teku.

d Ljubljanska porota. Mar. Pavelkova je kradla čreva v čistilnici črev v Mostah, trgovka Chalupnikova pa jih je od nje kupovala. Ukradeno blago je bilo vredno 37 tisoč kron. Prva je dobila 4, druga 3 mesece. — Vaščani vasi Reka-Gozd so hoteli napraviti pot do zemljišča posestnika Jožesa Ulčarja, česar pa ta ni dovolil. Zato so šli fantje neki večer k njemu, da ga pregovore. On pa je ostal trd in jim ni baš lepo odgovarjal. Unel se je hud prepir, v katerem je Anton Kozlevčar udaril Ulčarja — kakor ta sam pripoveduje — čez oko, da se mu je zlilo in je postal Ulčar popolnoma slep, ker na eno oko že preje ni videl. Nato so ga vlekli iz hiše in ga dvakrat vrgli v vodo. Moral je nato sprejeti 1200 K kot odškodnino za pot. Ulčar je zahteval za bolnico 2824 K, za vožnjo 1000 Kron, za odhod zaslužka dnevno 400 K do smrti, za bolečine 8 milijonov kron. Porota pa je obodila Kozlevčarja zato, ker je moža vlekli v potok, na 5 in pol mesecev ječe, glede očesa pa je bila mnenja, da ni dokazano, kdo je udaril Ulčarja. — Železniški uradnik Janez Zorko je med vojsko napravil na vojno sodišče tako grozno ovadbo o svojem šefu Rudolfu Jakhel, postajenačelniku v Zalogu, da bi le-tega lahko spravil na vislice, če se ne bi pravočasno izkazala nedolžnost. Zorko je bil za to obrekovanje obsojen na pet mesecev težke ječe.

d Še enkrat: Ali imate že koledar KZ? Zaupniki, ali ste ga ponudili vsem? Če še niste, storite to gotovo v božičnih praznikih. Preostale pošljite nazaj in takoj denar po položnici! Storitve svojo dolžnost, da ne oškodujete drugih. — Kdor se želi koledar, naj piše dopisnico na tajništvo Jugoslovanske knjižne zveze, Jugoslovanska tiskarna, Kopitarjeva ulica, Ljubljana. — Lahko ga dobite tudi v naših knjigarnah v Ljubljani, Kranju in Novem mestu. Kmetje, pokažite svojo zavednost s kupovanjem svojega koledarja!

d »Vigred«, dekliški list izide za božično praznike vsa prenovljena. Po treh dvojnih številkah poizkusnega letnika, ki je štel samo 6 mesecev, bo stopila junaško pred svoje naročnice osamosvojena, z znakom »št. 1« na čelu. Ta izraz nikakor ni prazna obljuba, temveč resno računanje z razmerami. Možnost rednega mesečnega izhajanja bo dana, če se število naročništva primerno dvigne. Ker nam je znano, da tisoč Vigrednih prijateljic na agitatoričnem delu za nove naročnice, smo mogli obljubiti mesečno izhajanje in brez nujne potrebe od te obljube ne bomo odstopili. To naznanjamo vsem Vigrednicam, ker vemo, da jih s tem močno razveselimo in tudi zato, da jim olajšamo agitacijo. Torej z novim veseljem in pogumom na delo! Povejte da »Vigred« to-le obeta za Božič: Naroči-

nin: ostane stara, izhajala bo pa še enkrat tako pogosto kot doslej. — Da se bo tudi vsebinsko obogatila, jamči močno razširjeni krog sotrudnic in sotrudnikov. Bog živil — Upravništvo. — Naroča se v Ljudskem domu v Ljubljani: Uprava »Vigred«.

d Izgubljeni denar. Alcaz Vidmar iz Anabusa 16, pošta Zagradee na Dolenjskem, je po sklepu sejma v torek, dne 11. decembra v Metliki na postaji zgubil denarico s približno vsoto 20.000 K. Pošten najditelj se uljudno prosi, da naznaní svoj naslov. Nagrade dobi 4000 K.

Zahtevajte povsod našo domačo Koliško cikorijo, izvrsten pridatek za kavo.

Čevlje kupujte samo v znamke »PERO«, kar so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavni založnik Ljubljana, Breg 20, nadrobno tudi Aleksandrova cesta.

Širom domovine.

SMLEDNIK.

Sprejmite tudi od nas par novic. Dne 3. dec. smo v veliki slovesnosti pripeljali tri bronaste zvonove. Veliki zvon tehtal 1789 kg. Tako smo dobili po nestrpnem čakalju zopet tri nove zvonove, enega nam je kruta vojna še pustila in tako imamo sedaj štiri. Glasove imajo iste kot prejšnji: c, a, f, c. Torej vidite, da nismo smledniški farani tako za nič, ko smo spravili v kratkem času veliko svete denarja skupaj in kupili tri bronaste zvonove. Zato naj Bog vsem dobrotnikom obilno poplača za njih darove, posebno pa našima gg. duhovnikoma za trud in požrtvovalnost, da sta hodila po celi fari od hiše do hiše ter nabirala prispevke za nove zvonove. Najlepša hvala vsakemu posamezniku, ki je prispeval po svojih močeh bodisi z denarjem ali z delom. — Dne 23. decembra priredli naše izobraževalno društvo krasno igro iz Kristusove dobe »Ben Hur«. Igra se ponovi na praznik sv. Stefana. Prijateljstvo vabljeno.

BREZOVICA PRI LJUBLJANI.

Fevski osek izobraževalnega društva vrbi na »Silvestrov večer in siet v nedeljo, dne 30. dec. ob treh popoldne in 31. dec. ob sedmih zvečer. — Spored: 1. »Kovačev študent. Spevčiger s spremljevanjem klavirja. 2. »Venčarica«, spevčiger s spremljevanjem klavirja. 3. »Stari cigani. 4. »Debeli Benjamin — suhi Mjolingine, kuplet. 5. »Oj tam za gorco, koncertna pesem za mešani zbor. 6. »Lahko noč. Hladnik. Pesem za mešani zbor. Cene: 7, 5 in 3 Din.

MORAVCE.

V petek, 14. t. m. smo spremlili k večnemu počitku g. Ivana Grilja iz Podbrda pri Moravah. Pokojnik je bil mirnega značaja, blaga duša ter zelo splošno priljubljen pri okolici. Četudi vabljen v nasprutne vrste, je bil zvest volilec in prištel SLS. Bil je mehkega zdravja, a v svetovni vojni se ga je lotila še malarija, katera mu je končno neznana

ZLATOROG MILO

Kupujte le Zlatorog-milo,

kajti le v tem slučaju ste gotovi, da porabljate res nekaj dobrega in neškodljivega! Velika množina maščobe, obilne pene in vedno enako dobra kakovost, to so prednosti »Zlatorog-milca« Zlatorog so dobi povsod!

pretrgala nit življenja. Materi in sestram naše globoke sožalje, a pokojniku svetila večna luč!

IZ AMBRUSA.

Malo je novic od nas. Društveno življenje spl. težko čakamo časa in moza, ki ga zdravi. Da je tako, je eden glavnih vzrokov, ker ni prostorov. Društveni dom, kjer ga imajo, je ognjišče, kjer se žiga navdušenje za vse dobro. Za enkrat si ne moremo pomagati, pravi čas smo zamudili. Sedaj nam ne kaže drugega, kakor vsaka hiša imej vsaj list Domoljub in Bogoljub. Tu toži pisec o povrnitvi in mlačnosti, ki se nas vseh tiče. Zares človek se mora čuditi neznajčnosti, ki se splošno epaža. Kristjan se hoče bitti, ampak znakov, ki kažejo kristjana, pa išče zastoj. Zavedajmo se povsod svojega vsakega prepričanja; k temu bosta pripomogla časopisa Domoljub in Bogoljub. Zato pa vsaka družina toliko žrtvuj, noben ni tako ubog, da bi tega ne smogel, samo če ima dobro voljo.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

Ze dalje časa se pripravljajo želja po elektrifikaciji tukajšnje občine. Gotovo je ta želja upravičena. Ljubljanska okolica — bodoče predmestje Ljubljane — še nima to koristne naprave, ki jo ima že marsikatera hribovska vas. Ze dvakrat se je potkusilo, dvakrat so se sestavljali pripravljajni odbori, a oba potkusa sta se izvzemši Savlje in Kleče ponescrcila. Poglavitni vzrok teh neuspehov je gotovo premalo podjetnosti in zaupanja v lastno voljo in moč. Dočim je prvi odbor osredotočil vse svoje delo le na majhen del občine, deloma vsled premalega zanimanja zastopnikov ostalega dela občine, je bilo delo drugega odbora le igrakanje in gostilniško modrovanje. Ker se zopet nudi možnost, da se elektrificira vsa občina, naj mi bo dovoljeno navesti tu par nasvetov. Na kako sasebno podjetnost pri današnjih razmerah gotovo ne moremo računati, deloma vsled premajhnega smisla naših ljudi za skupno delo, deloma pa vsled pomanjkanja kapitala. Kje se bo našlo danes toliko občanov, ki bi bili pripravljene prevzeti jamstvo za milijonske vase, zlasti še, ker imamo tako slabe skušnje z raznimi pripravljajnimi odbori? Edina možnost bi bila, da prevzame občina kolektivno in režijo v svoje roke. Le občina more v kratkem času najti zadostno vsoto za kritje stroškov. Samo z dokladami na indirektno davke se letno brez posebnega povznanja lahko spravi skupaj okrog pol milijona kron. V nekaj letih bi bila vsa naprava plačana in bi postala lastnina občine. Sevoda od stroškov bi bile izvzete Savlje in Kleče, ki bi pa tudi ne imele lastninske pravice na napravi. Občinski odbor naj bi izmed sebe izvolil odsek, ki bi bil posebljašen sklepati in se pogajati z lastnikom elektrarne, ki bo v kratkem predložil pogoje in proračun. Ta odsek naj bi eventuelno pritegal k delu še nekaj delavoljubnih in zmernih občanov. Treba je le stvar resno prijeti v roke, pa ne vedno igrakanje z raznimi shodi in pripravljajnimi odbori. Če je šlo pri napravi vodovoda, ki gotovo ni bila manj težavna zadeva, zakaj bi tukaj ne šlo! — Gotovo bo povzročil ta dopis mnogo kritike. Kdor ima kakšno boljše misel, naj jo objavi! Hvaležni ma bomo vsi.

ZUZEMBERK.

Odkar smo se zadržali oglašili v Domoljubu, nas je zapustil naš prijeljubljeni g. kaplan Zupanc, ki je odšel za župnega upravitelja v Smihel. Gospedu želimo v novi službi veliko veselja in želimo mu dobrovoljno pri njegovem delu, Smihelčanom pa čestitamo, da so dobili tako dobrega dušnega pastirja. — Na sv. Stefana dan obhaja žuzemberški orlovski odsek tretjo obletnico svojega obstoja. Ta dan bo za nas orlovski praznik. Med jutranjo mašo, pri kateri bo pel pevski zbor Orla, bo skupno sv. obhajilo Orlov, popoldne pa priredimo akademijo s pestrim sporedom petja, deklaracij, govora, tolovadbe in igre. Telovadba bo zopet spremljala domača orlovska godba. Igrali bomo lopo igre »Sv. Stefane, katero je nalašč za te prilike spisal član našega odseka. Prijatelji lepe zabave, pridite in pogledjte!

ZAŠAR PRI VRHNIKI.

Tudi pri nas smo se prebudili iz petletnega spanja, in sicer v izobraževalnem oziru. Oživili smo zopet naše Kat. izobraževalno društvo. Imeli bomo na sv. večer dve krásni igri, in sicer: Smri pravilnega, ki je zelo resna igra in potem sledi: Na beleshemskih poljanah z živo sliko. Igrati se zopet ponovita na sv. Stefana dan ob pol treh popoldne. Čepe bodo običajne. Vahite se vsi k obilni udeležbi!

MIRNA.

Na Mirni je bil dne 9. decembra t. l. shod SLS. Govor poslanca Brodarja, ki je na miren način raskrinkal obrekovalja nasprotnikov, so navzoči s zadovoljstvom odobravali. Proti koncu je šel govoriti tudi eden izmed navzočih nasprotnikov, ki je besedo tudi dobil. Rekel je, da je poslanec vse prav povedal, samo to bi še vprašal, zakaj neki je dr. Korošec prodal avtonomijo? Ljudje, vzemite si za zgled, kako delajo hincavi. Nikdar in nikoli niso še kaj naredili za avtonomijo, vedno proti nji govorili in proti nji glasovali pri volitvah doma in v Belgradu, vedno bili proti nji, večeraj in še tudi danes, in potem višek predčnosti in neumnosti. Kar so zakrivali sami, podtakneje drugemu, kajpak dr. Korošcu. Fant, ki ni bil več otrok, je gotovo mislil, da so laži »Jutrca«, »Domoviuec in »Kmet. Listac, čista resnica, zato ga ni bilo sram, kaj takega vprašati. Na vprašanje, kdaj in kje je dr. Korošec avtonomijo prodal in zakaj je on še vedno proti nji, je ostal dolžan odgovora.

KOMENDA.

Naše kat. izobr. društvo je preteklo nedeljo vprizorilo dve misijonski igri, kateri sta napravili lep in mogočen vtis na vse. — Na splošno željo ponovno obe igri s petjem prihodnje nedelje dne 23. decembra 1923 ob 8. uri pop. Vabljeni ste posebno starši, ker sedaj smo vas pogrešali.

VELIKE LASCE.

Z žalostnim srcem smo obšli po lesovih: težka plast snega nam je polomila veliko smrekovega drevja. Povedniji pa nismo imeli posebne. Zdjaj vidimo, kako dobro je, da smo ob Krasu: voda nam je po rupah pod zemljo hitro otekala v dve uri oddaljeni izvir reke Krke. Le g. Pucelj, ta se še lovi za razbito samostojno barko; menda v zabavo pristojem »Kmetске zvezce. — V gozdu v Dolah se je pojavil lep medved. Videl ga je neki postajenačelnik, ko je ravno odnašal plen z njegove nastavljenе pastil. Lovci iz Lašc so bili hitro alarmirani, toda stric je je pravočasno popihal z gorkim kozuhom drugam v goste... — Zdjaj pa kaj o naših združbah, posebno o »Kmetijskem društvu, ki ima moderno prodajalno in obrtno skladišče v pritičju »Zadružnega domac. V vzor drugim je, ker deluje že par desetletij in je z vzornim gospodarstvom načelnar kot poslovodstva pritegnila tudi člane z okoljskih župnij. Sedaj že šteje nad petsto članov. Prej kot zdaj zasluži naše popolno zaupanje in priznanje, da je združga zravuala cene blaga v velikolaškem trgu. Tudi »Hranilnica in posojilnica, ki je zgradila v lastnem zadružnem domu prostore za vsa kršiansko-prosvetna društva, zasluži po svojem vestnem združnem poslovanju enako in popolno zaupanje. V dolah nam revizije in vsakoletni računski zaključki. Obledenje se je še bolj! Ob koncu leta pa ne pozabimo povabiti »Domoljubec se za drugo leto. Samo dva litra vina manj! Kdo bi bil brez tako dobrega, odkritega in učenega tovariša?

IZ ZAVOGLJA.

Pri izlivu Dobrunjice v Ljubljano je spodjedalje Ljubljaničnega brega tako napredovalo, da je prišel tamošnjih občinskih most čez Dobrunjico v nevarnost, da ga Ljubljana odnese. Ker bi se to lahko že pri prvi visoki vodi zgodilo, bi bila zgradba Ljubljaničnega brega na tem mestu nujno potrebna. V ta namen se je izvršila 80 m dolga obrežna zgradba iz lašnih pilotov in kamnov. Ves breg in lažine so se posadilo z vrbo. Delo je izvršil leta 1909 po načrtu deželnega stavbnega urada podjenik Jernej Grad iz Dragomlja. Stroški so znašali 2165 K 13 h (proračun 2200 K), h katerim je prispevala dežela 30 odstotkov, ostanek je pokrila občina Dobrunje, ker država ni hotela nič prispevati. Tako je v poročilu kranjskega deželnega odbora o zgradbah v dobi 1908—1913 iz leta 1913. Cesar so se hali leta 1909, da se ne bi zgodilo, se je zgodilo pred par leti. Ljubljana je spodjedla breg in odnesla most, par desk je položila čez Dobrunjico in zelo trden mora biti v glavi, kdor si upa po teh deskah na drugo stran. Zavogelci imajo svoje njive in senožeti onkraj vode oddaljene konaj piče četrt ure, pa morajo sedaj dovažati svoje prideleke po dolgem ovinku. Ta most je pa velikega pomena za celo spodnjo stran občine Dobrunje,

ker je najkrajša svezba čez Ljubljano do postaje Zalog. Zato so raje to vozili, posebno odkar je na Vevčah en sam most, ki ima železniški tir in ga rabijo pešci in vozniki, kar je zelo mučno za voznike in se je mnogim že pripetila nesreča, da se je strle kolo, ki je prišlo v železniško koleznico. Vse te okoliščine so napolile, da so vaščani iz Zavoglja prosili pomoči že trikrat, a trikratni občinski ogled na licu mesta je odklonil vsako podporo češ, da je ta most samo za vas Zavoglje, torej tudi dolžnost samo teh vaščanov, da ga popravijo. Leta 1909 so pa bili občani drugačnega mnenja, kot se omenja v začetku. Zatorej pričakujemo nestrpnost in s velikim zanimanjem rešitve prošnje na višjo oblast, v kateri se je prosilo, naj se koutu dožene, kdo je dolžan popravljati, oziroma narediti nov most čez Dobrunjico, ki je v tesni svezki s mostom čez Ljubljano.

Za naše gospodinje.

CVETLICE.

Gnojenje.

Če hočemo, da bodo naše rože na oknih uspevale, je tudi treba, da jim gnojimo. Kako naj to napravimo?

Vzemimo preperel kravjl gnoj brez stame in ga pomalem mešajmo med prst pri presajanju. Lahko tudi zdrobimo gnoj od perutnine in ga v malih količinah — pol žlice je dosti za navaden lonec — potresemo vrh prsti. Ali pa vzamemo dobro prestano gnojnico in jo, močno pomešano s vodo, rabimo za zalivanje.

Pri gnojenju si tole dobro zapomni: 1. Gnoji samo popolnoma zdravi, močni rastlini! Mladim in bolehnim rastlinam je gnoj strup. 2. Gnoji zvečer, ali po dežju, nikdar pa ne, če je prst v loncu suha! 3. Gnoji le spomladi in poleti, kadar je cvetlica v najlepšem razvoju! 4. Če hočeš, da se boš veselila obilega cvetja, čakaj z gnojenjem, da se prikažejo prvi cvetni popki! Če prej gnojiš, bo šlo največ moči v listje in poganjke. Cvetlica bo močno rasla, a bolj malo cvetela. 5. Gnoji večkrat in po malem, ne pa močno in na enkrat! Močan gnoj nekako požge korenine.

Tudi umetna gnojila so porabna za cvetlice v loncih. Tukaj pa je treba še večje previdnosti. Prav malo vzemi naenkrat, toliko, kolikor držiš med dvema prstoma.

V vsako hišo 'Domoljuba'!

Kot umetno gnojilo sem rabila do sedaj Gamanfovo umetno gnojilo za cvetlice v loncih in sem bila zadovoljna z njim. To gnojilo razpečava Vrtnarsko društvo v Kranju. Se dobi bržkone v vseh večjih prodajalnah semen.

Kot prav važno sredstvo, s katerim pospešimo razvoj naših rož, je še apno. Navadno manjka tega važnega hranila v naši prsti. Skušaj torej dobiti kos neugašenega apna, položi ga na malo vlažen kraj in pušči, da na zraku razpade v bel prah. Pri presajanju mešaj nekaj tega prahu — približno eno žlico med 10 žlic prsti.

Gnojenje je posebno važno pri rastlinah v večjih posodah, škafih ali sodkih. Teh ni mogoče vsako leto presaditi. Lahko jih pustimo celo nekaj let v stari prsti, če le pravilno gnojimo.

To bi bilo nekaj kratkih migljajev za prijateljece sobnih cvetic. Vsa ta novodila s obila opetovano preskušena in se vsaka bravka lahko mirno zanese.

KUHINJA.

Ali zreži dobro kisló jabolko v pol litra vode, vrzi malo kumine in lipovega cvetja v ta krop in odstavi. Noben ruski čaj ni tako dober pa tudi ne tako zdravilen, ta čaj odganja prehlad, glavobol. In vse to je na kmetih doma, poleg mnogo drugega dobrega. Kako dober je čaj iz bezrovega ocedka, medu in limone. Za premraženega človeka ni boljšešega, da se ogreje brez vsega alkohola. Tak čaj prežene nahod, influenco, trganje, to je čaj za stare ljudi, ki jih rado zebe, to je čaj za gozdne in cestne delavce, ki prezebajo po ves dan.

Seveda. Ze leta 1716 je pisal neki zdravnik v svojem »Trost der Armen« (tolažba revežev) sledeče o kitajskem čaju:

»Nikdo ni prerok v svoji deželi, dobro je samo, kar prihaja k nam iz daljave s stroški in težavami. Zdaj prinašajo k nam s Kitajske in z Japonske, ki je skoraj na koncu sveta, zelišče »Thée«, ki je vsled dolge vožnje večinoma pokvarjeno in navadno potvorjeno, če naj verjamemo gospodu Neuhoffu, ki je bil poslan od Indske Compagnie (trgovsko društvo) v kitajsko-tatarski dvor, kjer stane funt takega zelišča 100 in še več tolarjev, a se dobi tukaj po 6 in še manj tolarjev. Torej ni videl ta Théé Kitajske ampak je narejen iz bogve kakšnega lista, ki se dobi povsod. To je povedal že danski zdravnik Simon Pauli v svoji knjigi. Domača veronika ali betonika bi bila na vsak način boljša. Pravijo tudi, da dajo Japonci Ind. Compagniji za funt našega žajbelja 2 funta kitajskega zelišča.«

Ta zdravnik dostavlja še: Oni, ki so se navadili, da pijejo redno Théé, se pritožujejo, da jim škoduje mraz bolj kakor poprej.«

Da se je razširil takrat po Nemškem novi čaj, je bilo treba dosti reklame od lekarn, čaju so pripisovali zdravilno moč za vodenico in mrtvoud, zdravniki pa so menili, da bi imel rožmarinov, žajbeljnov ali betoničen čaj prav tak učinek.

Pravi kitajski čaj ima lep vonj, ki spominja vijolice. Kako se kuhia ruski

čaj, kakor ga imenujemo? Na kmetih vržejo pest peres v krop in to vre nekaj časa. Odliček je rjav kakor kostanj. A ta čaj ne sme nikdar zavreti. V porcelanasto ročko deni žličko perese in kos limonove lupinice, opari s ¼ l kropa, ki je komaj zavrel (v posodi, ki je samo za vodo) odstavi in odlij ko je stalo 4—5 minut. Zganje pokvari samo pijačo. Čaj pijejo povsod le iz majhne skodelice.

Listek.

Dekle z Močevja.

(Švedski epizala Selma Lagerlöf.)

»Rad bi vedel, kako je to, da si postal drugega mnenja,« je rekel oče.

»Ker je prišla Helga in mi voščila srečo. Tedaj se je v meni zlomilo nekaj trdega. Ganjen sem bil. Tudi jutraj sem bil ganjen radi matere in Vas. Hotel sem govoriti in povedati, da vaše ljubezni ne zaslužim. Toda še je bilo v meni nekaj trdega, ki se je upiralo. Ko pa je prišla Helga, se je zgodilo. Mislim, da mora biti pravzaprav huda name, ker sem vendar jaz kriv, da je morala proč.«

»Mislim torej, da se sedaj strinjaš z menoj, da takoj vse povem pri županu,« je rekel oče.

»Da,« je odgovoril Gudmund s trdim glasom. »Da, seveda,« je takoj nato pridal glasneje in odločneje. »Nočem potegniti Hildur v svojo nesrečo. Nikdar mi ne bi odpustila.«

»Ti ljudje zelo gledajo na čast,« je rekel oče. »Vedi, Gudmund: Ko sem se jutraj odpeljal od doma, takoj sem si rekel, da moram povedati županu, kako je s teboj, če se ne odločiš sam to storiti. Kako bi mogel gledati molče, da se Hildur poroči s človekom, ki mu vsak trenutek grozi obtožba radi uboja.«

Udaril je z bičem in v divjem diru so se peljali naprej.

»Želo ti bo težko,« je rekel oče. »Moramo tako narediti, da bo kmalu prestano. Mislim, da se bo županu in njegovi družini čisto pravilno zdelo, da si vse priznal in bodo prijazni napram tebi.«

Gudmund ni odgovoril ničesar. Vedno bolj nemiren je postajal, čim bolj so se bližali Alvakri. Oče je še dalje govoril in mu dajal pogum.

»Slišal sem nekoč slično zgodbo,« je rekel. »Ženin je ustrelil na lovu svojega tovariša. Ni ga ustrelil nalašč in niso odkrili, da je on tisti, ki mu je zadal smrtni strel. Par dni na to bi se imel poročiti. Ko je prišel v hišo svoje noveste, je šel k njej in ji rekel: »S poroko ne bo nič. Nočem te potegniti s seboj v revščino, ki me čaka.« Ona pa, že ozaljšana s pajčolanom in z vencem, ga je prijela za roko ter ga peljala v dvorano, kjer so bili svatje že zbrani in je bilo vse pripravljeno za poroko. In glasno je sama povedala, kar ji je ženin pravkar odkril. »To sem povedala, da vsi lahko vedo, da ti nisi napram meni priljrit,« je rekla nato in se obrnila k županu. »In sedaj

se hočem takoj poročiti s teboj, kajti ti ostaneš isti, četudi si zašel v nesrečo; kar čaka tebe, hočem nositi skupno s teboj.«

Ko je končal s pripovedovanjem, so dospeli baš do dolge poti, ki pelje na Alvakro.

Gudmund je rekel z bolestinim nasmehom očetu: »Nam se ne bo tako zgodilo.«

»Kdo ve,« je odgovoril oče in zapeljal na pot. Pogleda' je sina in je bil ves začuden, tako čudovito lep je bil.

V nevestini hiši je bila zbrana že velika množica svatov, ki naj bi se peljali k poroki. Bilo je mnogo županovih sorodnikov od daleč in blizu. V svojih najlepših oblekah so stali v veži, pripravljeni, da se odpeljejo v cerkev. Vozovi in kočije so stale na dvorišču in slišalo se je iz hleva, kako so se konji nemirno premikali. Vaški muzikant je sedel tam na stopnicah pred skednjom in uglašal svoje stare gosli. Pri oknu v gorujem nadstropju je stala nevesta, popolnoma opravičena in čakala, da bi videla ženina, še predno bi jo ta opazil.

Erland in Gudmund sta skočila z voza in takoj rekla, da morata govoriti z Hildur in njenimi stariši. Kmalu so stali v sobici, kjer je imel župan svojo pisalno mizo.

»Mislim, gospod župan, da ste že brali v časopisih o onem pretepu v mestu, pri katerem je bil neki človek umorjen v noči od petka na soboto,« je rekel Gudmund tako hitro, kakor bi drdral kako naučeno stvar.

»Da, seveda sem že bral o tem,« je rekel župan.

»Jaz sem bil namreč tisto noč v mestu,« je nadaljeval Gudmund.

Nobenega odgovora. Smrtna tišina je vladala. Gudmundu se je zdelo, da vsi stremijo vanj s tako grozo, da ni mogel dalje govoriti. Toda oče mu je prišel na pomoč.

»Par prijatelj je povabilo Gudmunda. — Tisto noč je pač zelo mnogo pil, kajti ko je prišel domov, ni ničesar vedel, kaj se je z njim zgodilo. Toda opazilo se je na njem, da se je udeležil pretepa, kajti njegova obleka je bila vsa raztrgana.«

Gudmund je videl, kako je groza, ki se je vseh polastila, vedno bolj naraščala, sama pa je postajal mirnejši. Čustvo upora se je v njem vzbudilo in povzel je besedo: »Ko je v soboto zvečer prišel časopis in sem bral o pretepu ter o noževih ostrini, ki je ostala v glavi mrtvega, sem potegnil iz žepa nož in videl, da manjka ostrina.«

»To so slabe novice, ki jih prinašajo, Gudmund,« je rekel župan. »Bilo bi bolje, da bi nam to že včeraj povedal.«

Gudmund je molčal in oče mu je zopet pomagal.

»Gudmundu ni bilo tako lahko. Skušnjava, da bi vse zamolčal, je bila velika. S tem priznanjem je mnogo izgubil.«

»Veseli moramo biti, da si nam vsaj danes povedal, da ne bomo tudi mi padli v to nesrečo,« je rekel župan grenko.

Gudmund je gledal ves čas Hildur. Nosi la pajčolan in venec; in videl je, kako je dvignila roko in izvlekla iglo, s katere je imela venec pritrjen. Zdelo se je, kot bi storila to brez zavestno. Ko je zapazila, da počivajo na njej Gudmundovi pogledi, je zopet vtaknila iglo nazaj.

»Ni dokazano, da je Gudmund krivec,« je rekel oče, »toda razumem: vi hočete poroko odpovedati, dokler se vse ne razjasni.«

»Nima zmisla govoriti o začasni odpovedi,« je rekel župan. »Mislim, da si je Gudmund svest krivde in zato moramo biti pač edini v tem, da je med Hildur in njim za vselej končano.«

(Dolje.)

Božič v gozdu.

Od česa je živel, sam skoro ni mogel povedati. Od doneska lovišča, ki ga je dal knezu v najem; od tega, kar mu je vrgel semtertje gozd; in (o, če bi bil to še mogel videti oče!) od slikanja tapet. In kako mu ni bila prihranjena nobena bridkost iz lastnih krogov izločenega. In kako je »njegova dolgost gospod grof«, »poročnik na razpoloženju« in trde črte njegovega, iz njega samega izrastlega slikarstva netilo slabe dovrtne dolgolasihe tovarišev umetnikov. Kako mu niso dali miru, dokler ni največjega vetrnjaka in predrzneža zgrabil za vrat in ga z iztegnjeno roko držal skozi okno, četudi se je krivil in zvijal. In stanovanje v cenelih oddaljenih stanovanjih in neznanjska, strašna samota, ki nikjer bolj boleče in grozno ne lež na srce kot v milijonskem mestu.

Ze davno je pozabil, da ga kdo posluša. Otroče je gotovo zaspalo, niti ne gane se ne več. Toda moti se. Deklica bdi pazno in srka besede v svoje srce, kjer vsaka obleži nepozabna in bo zopet prišla na svitlo v splošno začudenje, kadar pride čas za to. In sanjarska glavica si slika zraven slike, daleč, daleč oddaljene od resničnosti ali vendar polne notranje stvarne verjetnosti.

In umetnost je stroga gospa, ki mu je le redko podarila blaženost posvečenja. In kakor je nekega dušečega poletnega večera, ko se je iz dvorišča dvigal zračni dih, poln zlatih vonjev, spremljan z godbo kričečih ženskih glasov, surovega petja, tožnim jokom zapuščenega otroka prišlo nadenj s silno močjo. Samo še enkrat srkati vase seneni duh, ki ga prinaša veter na mehkih perotih iz doline na grad. »Ja, ali sem prikovan semkaj, je li to še človeštvo, ali pa peklenska kletka, ki smo vanjo zaprti?« Še v isti noči je samo s tem, kar je imel pri sebi, pobegnil odondot. Od Würzburga dalje je potoval kot rokodelski pomočnik. In način, kako to pripoveduje, ni skoro nič drugačnejši kot pripovedovanje njenih prednikov, prisluskujočim ženam in otrokom ob domačem ognjišču, kako so od gladi umirali in se pekli v pustinski vročini s cesarjem Fridrihom ali živeli kot žabe v preplavljeni deželi na Nizozemskem ob španskih osvobodilnih vojnah.

»In, o, kolika sreča zdaj! Dežuje, ko pridem domov; kaplja mi raz drevja, na glavo in šumi in klockota, in oblaki, starim ženam podobni, vlačijo za seboj vlečke čez travnato dolino. In kako diše lipel! Ljubomu je bilo, da je rahel dež malo zakrival prazno mesto, kjer je stala preje med drevjem stara streha. Zvečerilo se je in mislil sem: zdaj stopiš malo semtertje po grobeži, da se ti jutraj ne bo zdela tako grozna. Grem iskat ključa h gozdarju, kajti vrata stojе vendarle še. Kako se me razveseli in hodi krog mene s čudno skrivnostnim obrazom. Stara vrata zaškrípajo v tramu, ki sem ga slišal v sanjah tolikokrat, ravno-

tako kot nekda. Za trenutek še zaprem oči in stisnem zobe, ker zdaj bi se morale dvigniti pred menoj stene domače, pridržati oba psa, zaropotati očetova palica. Toda, ko pogledam, je vendar malo drugače kot sem mislil. Gozd se je zopet nekoliko razširil, tam ob zidu šumi še nepoškodovan vodnjak, zapoznel se kosov žvižg se je vpletel v njegovo šumenje in zdaj zveni, zveni... Divji rožni grm visi preko vodnjaka in ena lipa tudi še živi, brez krone sicer, po eni strani gola, po drugi pa je zvesta, dobra navesila tisoče rumenih šopov in šopkov. In diši po domači hiši. Gozdar me pelje skozi sklad kamenja, ki je je sam zložil, na mesto, kjer so strnili sesuti, napolnsežgani trami streho. Sirova lesena stena, zadaj vrata. Odpre: družinska soba. Tam so sedeli v prejšnjih časih hlapci in ves veliki, visoki prostor s štirimi okni je nepoškodovan. Okna zakriva seveda visoko groblje. Tedaj, zdaj ne več. Zelena peč še stoji, miza, dolge klopi, stara kositna posoda. Poleg je še ena sobica, kjer je preje stanoval hlapec-stražnik. In tam stoji stara, stara postelja in zeleno glaziran vrč. Tega si najpreje osvojim, ga napolnim ob pojočem vodnjaku in si ž njegovo vodo izplahnem mnogo, mnogo iz sreca. In četudi stari gozdar, ki je vse to odkril ob priliki zasledovanja lisice in skrbno skrival, ni pustil, sem vendar ostal tam čez noč.«

»O, slišati hočem pojoči vodnjak! Vzemim me k sebi.«

»Ja, če si vse slišala, dušica, poslušaj tedaj tudi mojo povest. Mislil sem, da spiš. Ako bi to slišali ljudje, kako bi se smejali noremu grofu iz podrtijel. Ze v prvi noči, ko sem ležal v stari hlapčevi postelji, sem vedel to. Kdor ima tako domačijo kot jaz, domačijo, ki je bila tolikim živim srcem najvišje, ki so zanjo krvaveli v mnogih bitkah, v njenem miru se igrali njihovi otroci, ta je ne sme zapustiti, ji postati nezvest, ampak mora po svoji moči skrbeti, da njegovi nasledniki dobe dragoceno posest, ki so mu jo zapustili dedje. Phorsteinerju, ki je pred osemsto leti s svojimi kmeti znašal skupaj kamenje za trdno hišo, je tudi trda predla. Morda ne tako trda, kot zadnjemu, ki leži tu na hlapčevem pogradu. Morda. In če bi zdaj prikorakal v to sobo skozi vrata s trdim, rujavim obrazom pod železno čelado, ali se ne bi moral prijeti pod njegovim pogledom. In zato se nisem niti uro dobro počutil v svoji koži, od tedaj, ko sem vedel, da plahutajo kavke in postovke krog razrušenih gnezd. O, koprneli so po meni očetje in mi niso dali miru in so jezdarili za menoj po ravnini, kjer vise oblaki globoko dol. In če sem blodil ob predmestnih progah in med stotinami luči in med množico revnih brezdomačincev nevernega Berlina, so trkali na moje srce, da mi je postalo jasno, zakaj so ti tako nemirni, tako čemerni, tako nestalni, mnogokrat brezvestni. Ker srce kriči po domovini. Ko je nima več, ki bi se je držale navade, dela, bolesti starih, jo mora iskati in je nemiren in srka vase vse mogoče, kar ga nikdar ne nasiti, kar ga vleče semtertja.

In zopet jo zidam, svojo domačijo. Mnogo sem se radi nje bojeval s starim prednikom. Kajti morala bi najprej postati taka, kot je bila s stolpom in nasipom in

vogali in koti. Toda stari gospod pod železno čelado me bridko zasmehuje. O milijonu, ki ga rabim za to in si ga morda zaslužim s slikanjem tapet, ne govori. Ali rabiš morda trdnjave? Nikar si ne domišljuj, da z vsemi crteži in načrti zmoreš to, kar smo zmogli mi. Mi smo gradili, ker nismo mogli drugače. In proti komu hočeš postaviti topove na obzidje? Proti zasmehovalcem? — Tu je ugasnil lep sen in kot poba sem moral tuliti za njim na pogradu. In najprej sem pričel svojima dvema sobama in pri tem izprtil berlinsko gorje. Prvi Thorštajnski gospod je tudi uprl svoja ramena, ako so privallili pretežak kamen okrog zadnjega ovinka na grad. Odkod naj bi bila sicer moja ramena tako široka? In dandanes, ko pridejo otroci žo na svet z voznim listkom za vožnjo okrog sveta v roki, se morajo dobiti tudi ljudje, ki vedo, kje je njihovo mesto in čemu imajo živeti in morda tudi umreti.«

»Toda ti zidaš svojo streho zopet tja, kjer je nebo tako prazno med drevjem, da

Prav ima
moj mož;
Kupovati
hočem le

z
znamko

ČAJNA ROČKA

zaradi njegove dobrote in finosti in zaradi
varčne porabe.

Čaj z znamko „Čajna ročka“ se dobiva le
v izvornih zavitkih z natisnjeno varstveno znamko
„Čajna ročka“ v vseh z lepaki označenih trgovinah.

bi zopet lahko strmel vanj,« šepeta glasek napol zasanjan.

Ustraši se, ker si je tako dobro zapomnila. No, do jutri bo že vse pozabila.

In zdaj naenkrat zasveti zlata luč skozi belo vejevje španskega bezga. Dolgi Thorsteiner potrka na polkno, ženska glava pokuka skozi okno. Neznanska novica tako tiš' dobro ženka, da jo mora izblebetati, še predno ve, po kaj je prišel.

»Ali že veste, gospod grof, ona princezinja od tam, tisto revše, ki ji ni v glavi vse v redu, je utonila v reki. Od štirih jo že iščejo z bakljami in drogovci.«

Nekdanja »ŠKOFOVA« vinska klet, Pred Škofijo 1 otvorena — Iščijo se fina pristna VINAI

Lisičje in vse druge kože

divjačine kupuje v vsaki množini celo leto
D. ZDRAVIČ, trgovina usnja, LJUBLJANA,
Florijanska ulica šte. 9.

Odda se služba cerkovnika

in ORGANISTA na BUČKI Stanovanje in bira prosta. Vse drugo po dogovoru. Prednost imajo samski rokodelci. — Ponudbe na župni urad na BUČKI na Dolenjskem. 7803

Denar za Božič

prihranite, če kupite za obleke OŠTANKE MOŠKEGA in ŽENSKEGA BLAGA pod lastno ceno pri:

LENASI & GERKMAN, Ljubljana

HARMONIKE znamke DRAVA so najboljšje še ter prekašajo vse dosedanje izdelke, posebro drage «Lubasove». Cene:

3 vrstne, 2 krat uglašene	Din 2200.—
3 vrstne, 3 krat uglašene	Din 2500.—
4 vrstne, 2 krat uglašene	Din 2600.—
4 vrstne, 3 krat uglašene	Din 3000.—
Glasovirni akardeon	Din 4500.—

Prepričajte se! — Naročajo se pri: M. A. MUŠIČ, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6. 7844

»L'UNION«

francoska zavarovalna družba

v PARIZU, osnov. l. 1828. - Skupna glavica znaša 400 milijonov frankov. — Prevzema vse vrste požarna in življenska zavarovanja — Pojasnila dajejo brezplačno vsi krajevni zastopniki in GENERALNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO:

LJUBLJANA — Sv. Petra cesta številka 33.

AGILNE ZASTOPNIKE sprejemamo pod ugodnimi pogoji!

POZORI

Gospodarji in gospodinje!

NE KUPUJTE MANUFAKTURNEGA BLAGA pri takozvanih fličerjih, kateri Vam vsiljujejo blago po hišah — temveč pridite v TREBNJE k tvrdki

IVAN A. GROSEK

PREJ PLEVNIK in ŠERAK

trgovina z meš. blagom in dež. pridelki.

Glavna zaloga tobaka in soli

in prepričali se boste, da kupite NAJCENEJE: SUKNO za moške in ženske — volneno BLAGO — PARHENT za bluze, krila in perilo — pisano in rjavo KONTENINO — svilene, volnene in delenaste RUTE, HLACEVINO in ZAMET za hlače. SIADKOR — KAVA — SOL — PETROLEJ — OLJE in druge vsakdanje potrebščine po najnižji cen. — SIPE za okna v vseh velikostih vedno v zalogi!

SLABOST? SLABO SPANJE? Nervoznost?

Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kozmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje S pakovanjem in poštnino 3 dvojnati ali 12 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplatka razpošilja; lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrč št. 16, Hrvatsko. 7722

Učenca za čevljarstvo sprejemem takoj. — ANTON VERLIČ, Smlednik. 7895

200 kron na dan lahko vsak zasluži doma v svojem kraju, kdor hoče moje izdelke prodajati. Pošljite mi za pojasnilo znamko za odgovor in svoj natančen naslov. — JOSIP BATIC, LITJA. 6733

UČENCA zdravega, nadarjenega, poštenih staršev, SPREJME TAKOJ FRIDERIK HOMAN v Radovljici. 7827

Za Božič!

SUKNO, CAJGE, OBLEKE, KONTENINO, BARHENTE, SRAJCE, ZIMSKO moško PERILO, ženske pletene MAJCE, otroške JOPIČE iz čiste volne, NOGAVICE moške, ženske in otroške, ROKAVICE, ženske RUTE barhentaste in volnene, KRAVATE, ROBCE itd.

KUPITE NAJBOLJE in NAJCENEJE edino le pri tvrdki

F. Češnovar

LJUBLJANA, Stari trg šte. 16.

NE ZAMUDITE! Solidna postrežbal CENIK na razpolago!

HLAPCA treznega in poštenega, sprejmejo za kmetijska dela v ŽUPNIŠČU na Gorenjskem. — Plača po dogovoru. — Oglasi na upravništvo «Domoljuba» pod številko 7678.

BRINOVO OLJE

KUPUJE po najvišjih dnevnih cenah v vsaki množini dročeriia A. KANC. Ljubljana. Židovska ulica šte. 1. 7472

BRINJE laško in bosansko, se zopet dobi pri FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36. 7804

Tvrdka F. in I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29 nudi za

božična in novoletna darila

veliko izbiro raznega perila od preproste do najfinejšje izdelave kot: moške srajce navadne za delavce, fine bele in celir v modnih barvah ter različne spalne, moške spodnje hlače iz platna, gradlana in triko; ženske dnevne in spalne srajce, hlače, kombineže, spodnja krila, modrčke, razne damske bluze, ženske in otroške predpasnike, otroške obleke za dečke in deklice iz barhenta in volnene.

VSE LASTNI IZDELEKI

Dalje vsakovrstno manufakturno blago za moške in ženske obleke in za perilo, trikotažo, rute svilene in volnene, šerpe, žepne robce, nogavice, kravate, ovratnike in druge modne predmete po zelo nizkih cenah. — Oglejte si blago in cene, predno kupite drugje! 7786

Vajenca za čevljarstvo obrt SPREJMEM. — Naslov v upravi lista pod št. 7871.

Hiša št. 22 NAPRODAJ. Hiša je v dobrem stanu in z opeko krita. Več povz. lastnik IVAN TRPINC, Novo mesto, Dolga ul.

PILE in RAŠPE

izvrstno popravlja IVAN FIGAR, pilarski mojster, Ljubljana, Hrenova ulica šte. 19. 7974

Tri dekleta zdrave, pridne, poštene in domače mače IŠČEM, in sicer ena plačilna natakarcica, ena za kuhinjska in domača dela, in ena, da zna nekoliko kuhati, likati, šivati in računati. — Dogovor na EVGENIJO ZUMER, Cerknica — Rakek. 7916

Šivilje in gospodične, pozor!

Vsako-ostanki perila po polovični ali zelo vrstni ostanki znižani cen. — RESLJEVA CESTA številka 36, I. nadstropje, desno, tik kolodvoru. 7884

HIŠA NAPRODAJ, četrt ure od Laverce proti Ljubljani. Kupec se naj zglaš pri Jerneju GROZDNIK, Dalnja vas 15, pri Laverci. 7880

„Administrator“

d. z. o. z.,

Ljubljana, Miklošičeva c. 28.

Sestavlja prošnje na vse oblasti. — Posreduje posojila in kupčije z denarnimi zavodi. — Preskrbuje dijakom stanovanja.

Brinje

hrvaško, istrsko in italijansko se dobi pri

I. KNEZ, Ljubljana,
GOSPOSVETSKA CESTA 1.

Oglejte si najnovejše

ŠIVALNE STROJE EXCELLA

Najcenejši stroji
Izborno nemško blago
10 let jamstva

Za Božič in Novo leto
še 10% popusta

J. GOREC LJUBLJANA

V palači Ljublj. kreditne banke

Pozor!

Reklamne cene za božična darila!

Sukno vseh vrst, angleški šifoni od Din 15-50 naprej. Fla-nele, barhenti vseh vrst, vse po najnižjih cenah edino pri

LJUBLJANA ŠIŠKA
Sv. Petra cesta 23. Ivan Kosu Celovška cesta 2

8 1. DECEMBROM SEM OTVORIL
v lastni hiši na **JESENICAH št. 24**.

trgovino s kolonijalnimi blagom
in **DEŽELNIMI PRIDELKI** — Za obilen obisk
se priporočam **IVAN POLJŠAK.**

1 meter domačega platna
da **TOVARNA SINKOVEC**. Grosuplje
za 2 kg prediva → ali 14 kg godenega
oziroma 20 kg surovega lanišča.

»KAMENIT«

azbestno-cementni škriklj, najboljšo in naj-
cenejšo streho dobavlja

tovarna »Kamenit«, Laško.

DOLGOTRAJNA GARANCIJA!

Cenj. občinstvu se najtopleje priporočam za vsa
MIZARSKA DELA.

TOMO JEGLIČ, splošno mizarstvo,
Kamna gora št. 4, Trebnje — Dolenjsko. 7842

POZORI — Za društva, **POZORI**
ki uprizorjajo gledališke igre, izdelujem nove
umetne brade

ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in barve
65 Din, 10 brad 90 Din. — V zalogi so garniture
žanink, osembarvne, lepilo. Lasne kite po nizki ceni.
— Izdelujem po naročilu gledališke vlasulje. — Ku-
pujem ženske zmešane lase po najvišji dnevni ceni.

I. dolenjska lasna industrija
I. Svetec, Novo mesto.

več čevljarских pomočnikov

sprejme na stalno delo

Cevljarna „ADRIA“ Celje.

Oglasiti se je osebno ali pismeno.

MODROCI vseh vrst

federmodruci po 1700.— kron, vrhni afrik po 1600
kron, fini žimnati po 3600.— kron. **LEPA ŽIMA** po
160.— kron kg dalje.

NAJBOLJSE BLAGO NA IZBIRO in **DOBRO**
BELO vedno v zalogi. **OGLEJTE SI!**

Se priporoča

RUDOLF SEVER

specialna zaloga tapetniških izdelkov, Ljubljana,
Gospodsvetska cesta št. 6.

GUMBE iz blaga izdelujejo

najceneje v trgovini **»PRI GORENJKI«**, poleg
trgovine Buzzolini, Pogačarjev trg. 7813

Jugoslovanski kreditni zavod

V LJUBLJANI, Marijin trg št. 8
registrirana zadruga z omejeno zavezo

sprejema vloge obresti brez od-
na knjižice in **7%** obrestna
plača čistih bitka rentnega
davka. Za večje in stalne vloge kakor tudi
vloge v tekočem računu obrestovanje po
dogovoru. — Podeljuje kratkoročne trgo-
vske in personalne kredite najkulantnoje.

Brze-brze-brze

na vlak v Celje v vele-
trgovino R. Stermecki,
kjer kupite **SUKNO**
letos

za moške in vojneno za
ženske obleke, parhent
belo, pisano in rjavo
platno, kakor tudi vse drugo manufa-
turno robo po čudovito nizkih cenah. V
lastnem interesu so vsakemu priporoča,
da enkrat poskusi kupiti v veletrgovini
R. Stermecki, Celje. Trgovci engros-cene.

Ceno češko perje!

1 kg sivoga skubij, 65 D. polbel.
80 Din, olega 90 D. boljsega,
100 in 120 D. meškega kot puh
150 Din in 180 Din, najboljša
vrsta 225 Din. Pošilja prosto carine proti
povzetju od 200 Din višje prosto poštne.
Zamena in vrstev dovoljena. Vzorci za-
stoji. D. pisal le na **Benedikt Sachsel, Lobež**
št. 159 pri Piznu, Češka. Poštni paketi iz
Češke v Jugoslavijo rabijo okoli 14 dni.

SINGER šivalni stroji

Na celem svetu znani kot najboljši.

Podružnice in zastopstva v vseh mestih.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 3. — Centrala za državo **S. H. S.**
Zagreb, Marulićeva ulica 5, II. kat.

Mlinske KAMNE

iz lastnega kamnoloma v Ortnoku, zelo trde iz
zrnatega kremenca, posebno priporočljive za ko-
ruzo, oves in zmes, kakor tudi umetne, bele in
zmesne kamne, nadalje mlinske stroje ter
vse ostale mlinske potrebščine in gonilna jer-
mena nudi po najnižjih dnevni cenah trdka

ČADEŽ & BRČAR - Ljubljana,
KOLODVORSKA ULICA 35.

Semensko DETELJO

kupi vsako množino **FRAN POGAČNIK, Ljubljana,**
Dunejska cesta št. 36. 7402

Čisto zastoj

ne, ampak po izredno nizkih cenah dobite
vse vrste sukna, hlačevin, žameta, barhenta, flanel,
kleta, platna, trikotala, jopic, pletov, ogrinjalk, no-
gavic, provrstnih nahrbtnikov v vseh velikostih
(domać izdelki) in najrazličnejše drugo blago

V NOVOOTVORJENI TRGOVINI
»DANICA«, Majzelj & Rajšelj,
LJUBLJANA :: Turjaški trg št. 1
(bivša »Preskrbovalnica«).

Samo dobro, solidno blago. :: Posrežba točna.
Cene konkurenčne.

Istotam se dobi **USNJE** vseh vrst po najnižjih
cenah. — Vsak si naj ogleda! — Nikdo ni pri-
siljen kupiti.
Na drobno! 6860 Na debelo!

Kupujem vsakovrstne surove
kože po najvišjih dnevni cenah
Prodajam usnje

od najfinejših do najnavadnejših
vrst

Sprejemam
v obdelavo vsakovrstne surove
kože po zmernih cenah.

ANDREJ OMERZA

trgovina z usnjem in surovimi kožami
LUKOVICA pri KAMNIKU.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z **Gospo-**
darsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.

Marija Rogelj

Manufakturna trgovina, LJUBLJANA,

se nahaja sedaj v

Lingarjevi ulici šte. 4,

- druga ulica čez frančiškanski most. -

Velika izbira štof, cajgov, porbanta, plavega in belega blaga. — OPREME za neveste. — ODEJE, kovtri, moško in žensko perilo, šlingarja. — Blago dobro, cene nizke.

Miši, podgane, stenice, ščurki

In vsa gošča mora poginiti ako uporabljate moja najboljša preiskušena in splošno kvalitona sredstva kot: proti poljskim in hišnim mišim Din. 7.50, za podgane Din. 7.50, za ščurke Din. 7.50, za stenice Din. 7.50, uničev. moljev Din. 6.—, proti mrčesom Din. 7.50, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živalih Din. 4.—, za uši v obleki in perilu Din. 7.50, tinkt. proti mrčesu na sedju in na zelenjavi Din. 7.50, proti mravljam Din. 7.50.

Preprodajalci dobe popust Pošilja po povzetju Zavod za ekspedicijo: ARTES, kem. laboratorij M. JUNKER, Patrinska ul. 3, Zagreb 1.

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur. zlatolice in srebrnice
F. ČUDEN
LJUBLJANA 22, Pre-ornova 1

Bronzaste zvonove
vliva

najceneje in z dobavnim rokom do 2 do 5 mesecev

Zvonarstva in izvarna
St. Vid nad Ljubljano

7.

Drž. razredna loterija

Prvo žrebanje

3. in 4. januarja 1924.

5 premij

100.000 srečk 50.000 dobilkov

**Absolutna sigurnost
državna garancija**

Tekom petih mesecev ho

**25 milijonov in
650.000 dinarjev**

izžrebanih in v gotovini izplačanih brez kakršnega koli odbitka. Največji mogoči dobitek z eno srečko je

1 milijon in 500.000 dinarjev

Daljni dobitki po: Din 500.000, 400.000, 300.000, 150.000, 140.000, 120.000, dva po 100.000, 80.000, 70.000, 60.000 i. t. d. i. t. d.

Cena srečke za vsako žrebanje:

Cela srečka
50 Din

Pol srečka
40 Din

Četrtsinka srečke
20 Din

Seznam izžrebanih srečk takoj po vsakem žrebanju! Hitra, točna in strokovna postrežba!

Naročila iz cele države naj se pošiljajo na Pooblaščenemu glavno kolekturo Državne razredne loterije

MEĐJUNARODNA BANKA D. D.

(Odelek razredne loterije)

ZAGREB, Gajeva ulica 8
(Poštni predal 122)

SINGER

šivalni stroji
priznani po celem svetu kot
najboljši!

Prodaja tudi na mesečne
obroke.

Podružnice v Sloveniji:

Ljubljana, Selenburgova ulica 3
Maribor, Novomesto.

MESTNA HRANILNICA KOČEVSKA

edini pupilarno varni denarni zavod na ozemlju
okrajnih sodišč Velike Lašče, Ribnica, Kočevje

obrestuje hranilne vloge po

6% (šest od sto)

brez vsakega odbitka davka in brez odpovedi.

Stanje vlog nad 40.000.000 K.

Kdor hoče denar dobro nalagati, naj vloži pri nas!

Tu je varno in plodonosno.